

Sadržaj

II. *Nezakonodavni akti*

UREDBE

- ★ **Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1195/2014 od 29. listopada 2014. o uvođenju privremene kompenzacijske pristojbe na uvoz određene kalifornijske pastrve podrijetlom iz Turske** 1
- ★ **Uredba Komisije (EU) br. 1196/2014 od 30. listopada 2014. o provedbi Uredbe (EZ) br. 808/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o informacijskom društvu ⁽¹⁾** 36

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1197/2014 od 5. studenoga 2014. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća 55

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1195/2014

od 29. listopada 2014.

o uvođenju privremene kompenzacijske pristojbe na uvoz određene kalifornijske pastrve podrijetlom iz Turske

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 12.,

nakon savjetovanja s državama članicama,

budući da:

A. POSTUPAK**1. Pokretanje postupka**

- (1) Europska komisija („Komisija”) najavila je 15. veljače 2014. pokretanje antisubvencijskog postupka u vezi s uvozom u Uniju određene kalifornijske pastrve podrijetlom iz Turske („predmetna zemlja”) na temelju članka 10. Uredbe (EZ) br. 597/2009. („Osnovna uredba”) objavom obavijesti u *Službenom listu Europske unije* ⁽²⁾ („obavijest o pokretanju postupka”). Ispravak obavijesti o pokretanju postupka objavljen je u *Službenom listu* 4. rujna 2014. ⁽³⁾.
- (2) Komisija je pokrenula postupak nakon što je Dansko udruženje za akvakulturu („podnositelj pritužbe”) 3. siječnja 2014. uložilo pritužbu u ime proizvođača koji predstavljaju više od 25 % ukupne proizvodnje određene kalifornijske pastrve u Uniji. Pritužba je sadržavala dokaze *prima facie* subvencioniranja određene kalifornijske pastrve i tako nastale znatne štete, što je Komisija smatrala dostatnim opravdanjem za pokretanje ispitnog postupka.
- (3) U skladu s člankom 10. stavkom 7. Osnovne uredbe, Komisija je prije pokretanja postupka obavijestila tursku vladu da je primila pravilno dokumentiranu pritužbu u kojoj se tvrdi da je subvencionirani uvoz određene kalifornijske pastrve podrijetlom iz Turske prouzročio znatnu štetu industriji Unije. Komisija je pozvala tursku vladu na savjetovanje u cilju razjašnjavanja situacije u vezi sa sadržajem pritužbe i postizanjem sporazumnog rješenja.

⁽¹⁾ SL L 188, 18.7.2009., str. 93.

⁽²⁾ Obavijest o pokretanju antisubvencijskog postupka u vezi s uvozom određene kalifornijske pastrve podrijetlom iz Turske (SL C 44, 15.2.2014., str. 9.).

⁽³⁾ SL C 297, 4.9.2014., str. 23.

- (4) Turska vlada prihvatila je poziv te je zatim održano savjetovanje. Tijekom savjetovanja nije bilo moguće postići zajedničko rješenje. Nakon savjetovanja turska je vlada dostavila svoje stajalište. Komisija je na odgovarajući način uzela u obzir te primjedbe.

2. Usporedni antidampinški postupak

- (5) Komisija je 15. veljače 2014. objavom obavijesti u *Službenom listu Europske unije* ⁽¹⁾ najavila i pokretanje antidampinškog ispitnog postupka u vezi s uvozom u Uniju istog proizvoda podrijetlom iz Turske.
- (6) Analize štete provedene u okviru trenutačnog antisubvencijskog i usporednog antidampinškog ispitnog postupka temelje se na istoj definiciji industrije Unije, istim predstavnicima proizvođača Unije i istom razdoblju ispitnog postupka te su dovele do identičnih zaključaka, osim ako je drukčije utvrđeno. To se smatralo primjerenim kako bi se pojednostavnila analiza štete i dobili dosljedni nalazi. Zbog toga su primjedbe o aspektima štete koje su dostavljene u bilo kojem od tih postupaka uzete u obzir u okviru obaju ispitnih postupaka.

3. Zainteresirane strane

- (7) Komisija je u obavijesti o pokretanju postupka pozvala sve zainteresirane strane da joj se obrate kako bi sudjelovale u ispitnom postupku. Uz to, Komisija je o pokretanju ispitnog postupka posebno obavijestila podnositelje pritužbe, druge poznate proizvođače iz Unije, korisnike i uvoznike, poznate proizvođače izvoznike iz Turske i turska nadležna tijela te udruženja za koja se zna da se na njih odnosi pokretanje ispitnog postupka i pozvala ih na sudjelovanje.
- (8) Sve zainteresirane strane dobile su priliku dostaviti svoje primjedbe na pokretanje ispitnog postupka i zatražiti saslušanje s Komisijom i/ili službenikom za saslušanja Glavne uprave za trgovinu. Nije bilo nikakvih primjedbi.

4. Uzorkovanje

- (9) Komisija je u obavijesti o pokretanju postupka najavila da bi mogla provesti uzorkovanje zainteresiranih strana, posebno proizvođača iz Unije, nepovezanih uvoznika i proizvođača izvoznika iz Turske u skladu s člankom 27. Osnovne uredbe.

4.1. Uzorkovanje proizvođača iz Unije

- (10) Komisija je u obavijesti o pokretanju postupka navela da je odabrala privremeni uzorak proizvođača iz Unije. U skladu s člankom 27. stavkom 1. Osnovne uredbe i s obzirom na to da je industrija Unije vrlo fragmentirana s više od 700 malih i srednjih poduzetnika proizvođača (MSP-ovi), Komisija je odabrala uzorak na temelju najveće reprezentativne količine proizvodnje koji je bilo moguće razumno ispitati u raspoloživom vremenu, uzimajući u obzir i zemljopisno širenje i dostatnu pokrivenost različitih koraka i vrsta proizvodnje (proizvodnja živih, svježih, smrznutih pastirva, fileta pastirve i dimljene pastirve). Taj se uzorak sastojao od devet proizvođača iz Unije. Proizvođači iz Unije u uzorku činili su više od 12 % ukupne proizvodnje u Uniji na temelju podataka iz pritužbe. Komisija je pozvala zainteresirane strane da ulože primjedbe na privremeni uzorak. Unutar zadanog roka nisu primljene nikakve primjedbe, stoga je privremeni uzorak potvrđen. Uzorak je reprezentativan za industriju Unije.

4.2. Uzorkovanje uvoznika

- (11) Kako bi odlučila je li uzorkovanje potrebno i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od nepovezanih uvoznika zatražila da dostave podatke određene u obavijesti o pokretanju postupka.
- (12) Tri su nepovezana uvoznika dostavila zatražene podatke i pristala da ih se uključi u uzorak. S obzirom na njihov malen broj, Komisija je odlučila da uzorkovanje nije potrebno.

⁽¹⁾ Obavijest o pokretanju antisubvencijskog postupka u vezi s uvozom određene kalifornijske pastirve podrijetlom iz Turske (SL C 44, 15.2.2014., str. 18.).

4.3. Uzorkovanje proizvođača izvoznika

- (13) Kako bi odlučila je li uzorkovanje potrebno i, ako jest, kako bi odabrala uzorak, Komisija je od svih proizvođača izvoznika iz Turske zatražila da dostave podatke određene u obavijesti o pokretanju postupka. Uz to, Komisija je zatražila od Stalne misije Republike Turske pri Uniji da utvrdi ostale proizvođače izvoznike, ako takvi postoje, koji bi mogli biti zainteresirani za sudjelovanje u ispitnom postupku i/ili da im se obrati.
- (14) Osamnaest grupacija proizvođača izvoznika iz Turske dostavilo je zatražene podatke i pristalo da ih se uključi u uzorak. Ukupna prijavljena količina izvoza određene kalifornijske pastrve u Uniju koji su izvršila ta društva tijekom 2013. čini sav ukupan izvoz iz Turske u Uniju.
- (15) U skladu s člankom 27. stavkom 1. Osnovne uredbe Komisija je odabrala uzorak od četiriju skupina proizvođača izvoznika na temelju najveće reprezentativne količine izvoza u Uniju koji je bilo moguće razumno ispitati u raspoloživom vremenu, uzimajući u obzir i zemljopisno širenje. Grupacija društava u uzorku činila je gotovo 64 % prijavljene izvozne prodaje u Uniju te se nalazi na dvjema lokacijama.
- (16) U skladu s člankom 27. stavkom 2. Osnovne uredbe provedeno je savjetovanje o odabiru uzorka sa svim proizvođačima izvoznicima za koje se zna da se postupak odnosi na njih te s turskim nadležnim tijelima. Jedno je društvo osporilo odabir društava u uzorku i tvrdilo da je i ono trebalo biti uključeno u uzorak. Tvrdilo je da proizvodi, obrađuje i prodaje isključivo pastrvu (tj. ne obavlja nikakve druge djelatnosti) i to čini od 1971., tj. prvi je proizvođač predmetnog proizvoda u Turskoj. Osim toga tvrdilo je da ostvaruje znatnu prodaju na domaćem tržištu te da je najveći proizvođač u regiji Marmara.
- (17) Komisija podsjeća da je odabir društava u uzorku proveden na temelju najvećih količina u skladu s člankom 27. stavkom 1. Osnovne uredbe, uzimajući u obzir broj proizvođača koje je bilo moguće razumno ispitati u raspoloživom vremenu. Budući da predloženi uzorak čini 64 % izvoza predmetnog proizvoda u Uniju, taj je uzorak reprezentativan za stanje industrije Turske. Nadalje, društva u uzorku zemljopisno su smještena u dvjema različitim regijama (od tri zastupljene), što se smatra dostatnim za potrebe ispitnog postupka. Stoga Komisija i dalje smatra da društva u uzorku odgovaraju najvećoj reprezentativnoj količini uvoza koju je bilo moguće razumno ispitati u raspoloživom vremenu.

5. Individualno ispitivanje

- (18) Jedanaest društava ili grupacija društava zatražilo je pojedinačno ispitivanje u skladu s člankom 27. stavkom 3. Osnovne uredbe. U ovoj fazi ispitnog postupka Komisija još nije donijela nikakve odluke o zahtjevima za pojedinačno ispitivanje. Komisija će odlučiti hoće li odobriti pojedinačno ispitivanje u konačnoj fazi ispitnog postupka.

6. Odgovori na upitnik

- (19) Komisija je poslala upitnike turskoj vladi, svim društvima iz Unije u uzorku, trima uvoznicima i grupacijama proizvođača izvoznika iz Turske u uzorku.
- (20) Tri društva iz grupacije turskih proizvođača izvoznika zatražila su izuzeće od obveze dostavljanja odgovora na upitnik. Jedno od tih društava tvrdilo je da se većina njegova poslovanja odnosi na proizvodnju lubina i orade te da proizvodi samo malu količinu predmetnog proizvoda. Jedno je društvo upravitelj manjeg samoposluživanja i tek je neznatno povezano s predmetnim proizvodom, a jedno je drugo društvo bilo povezani uvoznik koji nije ostvario znatnu prodaju predmetnog proizvoda u razdoblju ispitnog postupka. Komisija je odlučila izuzeti društvo koje vodi manje samoposluživanje iz obveze ispunjavanja upitnika. Međutim, ostala je pri mišljenju da društvo čije se aktivnosti najvećim dijelom odnose na proizvodnju lubina i orade, kao i povezani uvoznik, moraju ispuniti upitnik jer je proizvedena količina (u slučaju proizvođača izvoznika) odnosno količina s kojom se trgovalo (u slučaju povezanog uvoznika) i dalje važna.
- (21) Odgovori na upitnik primljeni su od turske vlade i svih ostalih grupacija proizvođača izvoznika iz Turske u uzorku te od društava koja su zatražila pojedinačno ispitivanje.

7. Posjeti radi provjere

(22) Komisija je zatražila i provjerila sve podatke koje je smatrala potrebnima za privremeno utvrđivanje dampainga, proizišle štete i interesa Unije. Posjeti radi provjere u skladu s člankom 26. Osnovne uredbe obavljani su u poslovnim prostorijama sljedećih društava:

(a) proizvođači iz Unije:

- Aqualande SAS, Roquefort, Francuska
- Danaqua, Grindsted, Danska
- Danforel A/S, Grindsted, Danska
- Kongeåens Dambrug ApS, Brørup, Danska
- LaFo Forellen GmbH, Oberndorf, Njemačka
- Hofer Forellen GmbH, Oberndorf, Njemačka
- Zakład Hodowli Pstrąga w Zaporze – Mylof, Rytel, Poljska
- Pizzolla, S.L., Guadalajara, Španjolska
- Az.Agr. Trot. Erede Rossi Silvio Di Rossi Niccola, Sefro, Italija
- Grupo Tres Mares, S.A., La Coruña, Španjolska

(b) proizvođači izvoznici iz Turske:

- grupacija povezanih društava „GMS”, Bodrum, Turska:
  - Akyol Su Ürn.Ürt.Taş.Kom.İth.İhr.Paz.San. ve Tic. Ltd. Şti
  - Asya Söğüt Su Ürünleri Üretim Dahili Paz.ve İhr. Ltd.Şti
  - GMS Su Ürünleri Üretim İth. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti
  - Gümüşdoga Su Ürünleri Üretim İhracat İthalat AŞ
  - Gümüş-Yel Su Ürünleri üretim İhracat ve İthalat Ltd. Şti
  - Hakan Komandit Şirketi
  - İskele Su Ürünleri Hayv.Gıda Tur.İnş.Paz.İhr.Ltd.Şti
  - Karaköy Su Ürünleri Üretim Paz.Tic.İhr. ve İth.Ltd.Şti
  - Özgü Su Ürün. Üret. Taş. Komis. İth. İhr. Paz. San. Ve Tic. Ltd. Şti
- grupacija povezanih društava „Kilic”, Bodrum, Turska:
  - Bafa Su Ürünleri Yavru Üretim Merkezi San Tic A.S,
  - Kilic Deniz Ürünleri Üretimi İhracat İthalat ve Ticaret AŞ,
  - KLC Gıda Ürünleri İth.İhr.Ve Tic.A.Ş,
  - Kilic Erşen Su Ürünleri İthalat İhr. San ve Tic, Ltd. Şti
- grupacija povezanih društava „Özpekler”, Denizli, Turska:
  - Özpekler Ins.Taah.Day. Tük. Mall.Su Ürün.San.ve Tic.)
  - Özpekler İthalat İhracat Su Ürünleri San.Ve Tic. Ltd. Stı)
  - Ternaeben Gıda ve Su Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti („Ternaeben”), Kayseri, Turska

(c) turska vlada:

- Ministarstvo gospodarstva, Ankara, Turska
- Ministarstvo prehrane, poljoprivrede i stočarstva, Ankara, Turska

- (d) uvoznici u Uniju povezani s turskim izvoznicima:
- Spador S.R.L. („Spador“)
  - Ternäben Service GmbH („TSG“)
  - Ternäben Vertrieb GmbH („TVG“)
- (e) proizvođač iz Unije (obrađivač) povezan s proizvođačem izvoznikom iz Turske (Ternäben)
- Ternäben Spółka z.o.o., Poljska („TPL“)

8. Razdoblje ispitnog postupka i razmatrano razdoblje

- (23) Ispitnim postupkom o doppingu i šteti obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2013. („razdoblje ispitnog postupka“). Ispitivanjem kretanja važnih za ocjenu štete obuhvaćeno je razdoblje od 1. siječnja 2010. do kraja razdoblja ispitnog postupka („razmatrano razdoblje“).

B. PREDMETNI PROIZVOD I ISTOVJETNI PROIZVOD

1. Predmetni proizvod

- (24) Predmetni je proizvod kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*):
- živa, pojedinačne mase 1,2 kg ili manje, ili
  - svježa, rashlađena, smrznuta i/ili dimljena:
    - u obliku cijele ribe (s glavom, bez škrga ili s njima, bez utrobe ili s njom, pojedinačne mase 1,2 kg ili manje), ili
    - bez glave, bez škrga ili s njima, bez utrobe ili s njom, pojedinačne mase 1 kg ili manje, ili
    - u obliku fileta pojedinačne mase 400 g ili manje,
- podrijetlom iz Turske i trenutačno razvrstana u oznake KN ex 0301 91 90, ex 0302 11 80, ex 0303 14 90, ex 0304 42 90, ex 0304 82 90 i ex 0305 43 00 („predmetni proizvod“).
- (25) Kako je već navedeno u uvodnoj izjavi 1., definicija predmetnog proizvoda podlijegala je ispravku. Ispravak je bio isključivo za uredničke potrebe, a područje primjene ostalo je isto.

2. Istovjetni proizvod

- (26) Ispitni postupak pokazao je da proizvod koji se proizvodi i prodaje na domaćem tržištu Turske i/ili izvozi u Uniju i proizvod koji u Uniji proizvodi i prodaje industrija Unije imaju ista osnovna fizička, kemijska i tehnička svojstva te istu osnovnu namjenu.
- (27) Komisija je u toj fazi stoga odlučila da su ti proizvodi istovjetni proizvodi u smislu članka 2. točke (c) Osnovne uredbe.

3. Tvrdnje u vezi s opsegom proizvoda

- (28) Neke zainteresirane strane tvrdile su da je potrebno isključiti dimljenu pastrvu iz opsega proizvoda. Te su strane navele da postoje razlike u postupku proizvodnje te razlike u fizičkim, tehničkim i kemijskim svojstvima u usporedbi s pastrvom koja nije dimljena. Nadalje, turska su nadležna tijela tvrdila da se struktura cijena proizvođača dimljenih fileta znatno razlikuje od strukture cijena drugih proizvođača, što upućuje na to da dimljeni proizvodi i

proizvodi koji nisu dimljeni nisu isti proizvod. Konačno, te su strane navele dva prethodna antidampinška ispitna postupka koja su se odnosila na slične proizvode (veliku kalifornijsku pastrvu i lososa) zaključena 2004. ⁽¹⁾ odnosno 2005. ⁽²⁾, u kojima su dimljeni proizvodi bili isključeni iz opsega proizvoda. Te su strane posebno navele uvodnu izjavu 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 437/2004 ⁽³⁾, u kojoj je navedeno da se uvažava da se postupkom dimljenja mogu izmijeniti osnovna svojstva predmetnog proizvoda. Na temelju toga potrebno je isključiti dimljenu pastrvu iz opsega proizvoda u trenutačnom ispitnom postupku.

- (29) Ispitni postupak pokazao je da razni načini obrade proizvoda, tj. „živa”, „svježa”, „rashlađena” ili „dimljena”, obuhvaćeni definicijom predmetnog proizvoda imaju ista osnovna fizička, tehnička i kemijska svojstva. Točnije, svi primjerci pastrve imali su ista intrinzična svojstva (kemijska, nutritivna ili druga) koja nisu narušena obradom, već su obradom samo postignuti različiti načini pripreme koji predstavljaju različite načine konzerviranja ribe prije daljnje obrade, pripreme, kuhanja ili konzumacije. Stoga je zaključeno da se konzervacijom dimljenjem bitno ne mijenjaju osnovna fizička, tehnička i kemijska svojstva proizvoda.
- (30) U pogledu različitih postupaka proizvodnje i različitih struktura cijena, strane nisu objasnile na koji je način to moglo utjecati na zaključak da dimljeni proizvodi i proizvodi koji nisu dimljeni čine isti proizvod. U svakom slučaju, nijedna moguća razlika u postupcima proizvodnje nije utjecala na definiciju opsega proizvoda. Nadalje, u ovom specifičnom slučaju postupak proizvodnje i struktura cijene dimljenih fileta zapravo se nisu znatno razlikovali od postupka proizvodnje i strukture cijene drugih načina pripreme pastrve. Glavni element cijene svakog načina pripreme bila je cijena uzgoja, koja se u biti sastoji od cijene hrane (ribljeg brašna i ribljeg ulja), troška energije i cijene ikre ili mladih jedinki. Stoga je tvrdnje iznesene u tom pogledu potrebno odbaciti.
- (31) U prethodnim ispitnim postupcima koje su navele zainteresirane strane i za razliku od trenutačnog ispitnog postupka dimljeni proizvodi nisu bili uključeni u pritužbu na temelju koje su pokrenuti ti predmeti. Stoga nisu bili uključeni u opseg proizvoda iz tih ispitnih postupaka, zbog čega nisu ispitani. Uvodna izjava 9. Uredbe (EZ) br. 437/2004 odnosi se na tvrdnju jedne zainteresirane strane da je smrznutu cijelu ribu i filete potrebno isključiti iz postupka. Međutim, u ispitnom postupku nije utvrđeno ni izričito zaključeno da je dimljene proizvode potrebno isključiti iz opsega proizvoda. Na temelju toga što je u trenutačnom ispitnom postupku utvrđeno da svi načini pripreme pastrve imaju ista osnovna fizička, tehnička i kemijska svojstva, tu je tvrdnju potrebno odbaciti.
- (32) Zbog prethodno navedenih razloga u ovoj je fazi odbačena tvrdnja da je dimljene proizvode potrebno isključiti iz opsega proizvoda.

C. SUBVENCija

1. Uvod

- (33) Podnositelj pritužbe tvrdio je da turska vlada subvencionira turski sektor akvakulture. Pritužba je sadržavala dokaze *prima facie* o nizu praksi subvencioniranja uključenih, kako u zakonodavstvo, tako i u brojne dokumente politike i planiranja koji su temelj za državnu potporu tom sektoru.
- (34) Komisija je pregledala i analizirala dokumente navedene u pritužbi te dodatne dokumente koje su dostavili turska vlada i proizvođači izvoznici u uzorku tijekom ispitnog postupka i utvrdila da je iz svih tih dokumenata vidljivo da sektor akvakulture u Republici Turskoj ima povlašten tretman u brojnim područjima.
- (35) Odluka turskih nadležnih tijela da subvencioniraju upravo sektor akvakulture donesena je 2003. te su na temelju te odluke turskim proizvođačima i izvoznicima tijekom posljednjih deset godina prebačene velike svote državnog novca.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 437/2004 od 8. ožujka 2004. kojom se uvodi konačna antidampinška pristojba i konačno naplaćuje privremena pristojba na uvoz velike kalifornijske pastrve podrijetlom iz Norveške i s Farskih otoka (SL L 72, 11.3.2004., str. 23.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 628/2005 od 22. travnja 2005. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz uzgojenog lososa podrijetlom iz Norveške (SL L 104, 23.4.2005., str. 5.) i Uredba Vijeća (EZ) br. 85/2006 od 17. siječnja 2006. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačne naplate privremene pristojbe uvedene na uvoz uzgojenog lososa podrijetlom iz Norveške (SL L 15, 20.1.2006., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 437/2004 od 8. ožujka 2004. kojom se uvodi konačna antidampinška pristojba i konačno naplaćuje privremena pristojba na uvoz velike kalifornijske pastrve podrijetlom iz Norveške i s Farskih otoka (SL L 72, 11.3.2004., str. 23.).

- (36) U okviru savjetovanja prije pokretanja postupka između turske vlade i Komisije, kako je prethodno navedeno u uvodnim izjavama 3. i 4., turska vlada nije osporila postojanje nijednog od programa koje se ispituje.

2. Ispitani programi

- (37) Komisija je turskoj vladi i proizvođačima izvozniciima u uzorku poslala upitnike u kojima je zahtijevala podatke o sljedećim programima koji su navodno uključivali dodjelu subvencija industriji akvakulture:

- *državna potpora ulaganjima u sektor akvakulture*
  - oslobodjenje od carinskih pristojbi
  - oslobodjenje od PDV-a
  - sniženje poreza
  - potpore za premije socijalnog osiguranja (doprinosi poslodavaca)
  - potpore za kamate
  - dodjela zemljišta
  - potpore za porez na dohodak
  - potpore za premije socijalnog osiguranja (doprinosi zaposlenika)
- *izravne subvencije odobrene proizvođačima pastrve*
  - izravne subvencije uzgajivačima pastrve
  - izravne subvencije za organsku proizvodnju pastrve
  - posebne potpore za mlade jedinke
- *subvencije za kredite i osiguranje za proizvođače pastrve*
  - investicijski krediti i poslovni krediti s niskom kamatnom stopom banke Ziraat Bankasi
  - investicijski krediti i poslovni krediti s niskom kamatnom stopom poljoprivrednih kreditnih zadruga
  - skupine poljoprivrednih suosiguravatelja i stope potpore za premije
- *subvencije za konzultantske usluge*
- *subvencije za ribarska plovila*
  - kupovina goriva za ribarske brodice (povrat poreza na potrošnju goriva za plovila)
  - odlaganje ribarskih plovila
- *druge subvencije i subvencijski programi*

3. Državna potpora za ulaganja u sektor akvakulture

3.1. Uvod

- (38) Turska vlada uvela je program potpore za poduzeća koja ulažu u određene sektore i određene regije, uključujući sektor akvakulture. Namjene su tog programa:
- povećanje proizvodnje i zaposlenosti,
  - poticanje velikih ulaganja kojima se pridonosi međunarodnoj konkurentnosti,
  - poticanje izravnih stranih ulaganja,
  - pružanje potpore ulaganjima za zaštitu okoliša i aktivnosti istraživanja i razvoja u skladu s ciljevima iz brojnih planova Turske za razvoj te godišnjih programa koji su navedeni u nastavku.

3.2. Pravna osnova

- (39) Sljedećim pravnim odredbama omogućena je državna potpora za ulaganja u sektor akvakulture: Odluka Turske br. 2012/3305 objavljena 19. lipnja 2012. o državnoj potpori za ulaganja i Priopćenje br. 2012/1 objavljeno 20. lipnja 2012. o provedbi Odluke o državnoj potpori za ulaganja u *Službenom listu* br. 28328 odnosno 28329.

3.3. Nalazi ispitnog postupka

- (40) Iako je Odluka Turske br. 2012/3305 relevantni program potpore za razdoblje ispitnog postupka, slične su odredbe bile na snazi od 2006. i ranije. Ta je činjenica bitna jer se subvencije povezane s kupovinom dugotrajne imovine, kao što su subvencije za ulaganja, mogu odnositi na razdoblje ispitnog postupka čak i ako su dodijeljene prije tog razdoblja.
- (41) Ispitnim postupkom potvrđeno je postojanje brojnih programa državne potpore. Proizvodnja u akvakulturi izričito je navedena u Prilogu 2/A Odluke br. 2012/3305 među sektorima koji mogu ostvarivati korist od poticaja kao što su oslobođenje od poreza na dodanu vrijednost („PDV“), oslobođenje od carinskih pristojbi, sniženje poreza, doprinosi ulaganjima, potpore za premije socijalnog osiguranja (doprinosi poslodavaca), dodjela zemljišta, potpora za kamatne stope, potpore za porez na dohodak i potpore za premije socijalnog osiguranja (doprinosi zaposlenika). Na temelju razine gospodarske razvijenosti šest regija kako je utvrđeno u Odluci br. 2012/3305 intenzitet potpora može se razlikovati.
- (42) Iako je ispitnim postupkom potvrđeno postojanje programa za „regionalna ulaganja“, nijedno od društava u uzorku nije ostvarilo korist od svih programa. Njih nekoliko ostvarilo je korist od oslobođenja od PDV-a i carinskih pristojbi koje se jednako primjenjuje na svih šest regija u Turskoj. Međutim, budući da su društva u uzorku kupovala strojeve i opremu od društava iz Unije u okviru carinske unije EU-a i Turske, carinska pristojba nije bila naplativa. Nadalje, budući da Turska primjenjuje sustav ulaznog i izlaznog PDV-a, korist ostvarena tijekom razdoblja ispitnog postupka sastojala se samo od uštede vremena od dva mjeseca dok porezna nadležna tijela ne izvrše povrat PDV-a tim društvima. Stvarna bi korist bila kamata koja se plaća komercijalnoj banci za razdoblje do povrata PDV-a. Ta je korist zanemariva i nije dodatno analizirana.
- (43) Jedno društvo u uzorku ostvarilo je korist od sniženja poreza jer je izvršilo kupovinu strojeva u okviru prethodno navedenog propisa o državnim potporama za ulaganja. Umjesto opće primjenjive stope poreza za poduzeća od 20 %, to je društvo platilo samo 4 %.
- (44) Isto to društvo u uzorku ostvarilo je korist i od programa potpore za premije socijalnog osiguranja. Kao nositelj potvrde za poticanje ulaganja ostvarilo je korist od programa potpore za premije socijalnog osiguranja za doprinos poslodavaca i zaposlenika. Nakon što je društvo izvršilo ulaganje, institucija za socijalno osiguranje oslobodila je doprinose poslodavaca i zaposlenika tog društva premijama socijalnog osiguranja koji su odgovarali minimalnoj plaći za nova stvorena radna mjesta. Program je financiralo Ministarstvo gospodarstva.

3.4. Zaključak

- (45) Državna potpora za ulaganja privremeno se smatra subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) druge alineje i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe, kad je državna potpora u obliku poreznog poticaja, tj. kad prihodi vlade dopijevaju, ali se otpisuju ili ne naplaćuju.
- (46) Subvencija je specifična i protiv nje se može uvesti kompenzacijska mjera s obzirom na to da je korist koja se ostvaruje zahvaljujući subvenciji točno ograničena na jednu skupinu gospodarskih sektora. Pristup subvenciji dodatno je ograničen određenim poduzećima koja posluju u određenim sektorima. Uz to, subvencija ne ispunjava uvjete za nespecifičnost iz članka 4. stavka 2. točke (b) Osnovne uredbe s obzirom na broj i vrstu ograničenja koja se primjenjuju na određene sektore, posebno na ograničenja bilo za određene vrste poduzeća, bilo na ograničenja kojima se potpuno isključuju određeni sektori.
- (47) Akvakultura je posebno navedena u Prilogu 2.A Odluci kao aktivnost u okviru koje je moguće ostvariti korist od te vrste oslobođenja od poreza. U Prilogu 4. Odluci navedeni su sektori u kojima nije moguće ostvariti korist ni od jednog poticaja u okviru tog programa.

- (48) Posljedično, u skladu s člankom 3. stavkom 2. Osnovne uredbe prethodno navedene subvencije smatraju se financijskim doprinosom vlade kojim primatelji ostvaruju korist.

3.5. Izračun iznosa subvencije

- (49) Jedno je društvo ostvarilo korist od prethodno navedenih programa. Međutim, za tu je korist utvrđeno da je zanemariva.

4. Izravne subvencije za proizvođače pastrve

4.1. Uvod

- (50) Izravne subvencije po kilogramu proizvedene pastrve glavni su program subvencija u okviru kojeg se ostvaruje korist na temelju predmetnog proizvoda. Te se subvencije revidiraju svake godine u okviru godišnje revizije poljoprivrednih subvencija.

4.2. Pravna osnova

- (51) Sljedeće pravne odredbe temelj su za izravne subvencije: Odluka Turske br. 2013/4463 o poljoprivrednim subvencijama u 2013. od 7. ožujka 2013. objavljena u *Službenom listu* br. 28612 8. travnja 2013. (koja se primjenjuje retroaktivno od 1. siječnja 2013.).

4.3. Nalazi ispitnog postupka

- (52) Ispitnim postupkom potvrđeno je da postoje izravne subvencije za pastrvu. Utvrđeno je da je tijekom ispitnog postupka razina subvencije po kilogramu pastrve bila određena na 0,65 TL/kg za proizvodnju do 250 tona godišnje. Upola manji iznos (0,325 TL/kg) dodjeljivao se za proizvedene količine između 251 i 500 tona godišnje, a za proizvedene količine veće od 500 tona nisu odobrene subvencije. Subvencija je odobrena proizvođačima predmetnog proizvoda koji imaju dozvolu Ministarstva prehrane, poljoprivrede i stočarstva.
- (53) Prije svake isplate proizvođači se trebaju registrirati u sustavu za registraciju akvakulture Ministarstva prehrane, poljoprivrede i stočarstva. Oni podliježu redovnim i nenajavljenim inspekcijskim posjetima.
- (54) Tri od četiriju grupacija društava u uzorku ostvarile su korist od izravnih subvencija tijekom razdoblja ispitnog postupka jer su same uzgajale pastrvu. Međutim, najveća grupacija, Ternaeben, nije uzgajala pastrvu, već ju je kupovala (uglavnom živu pastrvu i smrznutu cijelu ribu) od nepovezanih uzgajivača te je obrađivala. Stoga nije primala izravne subvencije. Na temelju toga postavljeno je pitanje primjenjuje li se korist od izravnih subvencija i na grupaciju Ternaeben i na preostale tri grupacije društava u uzorku koje nisu samo uzgajale pastrvu, nego je i kupovale od nepovezanih društava radi obrade.
- (55) U tom pogledu Komisija naglašava da je definicijom predmetnog proizvoda obuhvaćena i izravno subvencionirana sirovina, odnosno živa pastrva i daljnji proizvodi (svježa, smrznuta cijela riba, fileti, dimljena pastrva). S obzirom na to da se proizvodnja žive pastrve subvencionira i da gotovo svi uzgajivači pastrve u Turskoj ostvaruju korist od tog programa, svi proizvođači predmetnog proizvoda (odnosno žive pastrve i daljnjih proizvoda) ostvaruju korist od tog programa izravnih subvencija neovisno o tome uzgajaju li pastrvu sami ili je kupuju radi daljnje obrade.
- (56) Korist za proizvođače predmetnog proizvoda u svakom je slučaju moguće dokazati. U tom je pogledu Komisija usporedila trošak uzgoja triju društava u uzorku koja sama uzgajaju pastrvu (uključujući razuman i konzervativan iznos prodajnih, općih i administrativnih troškova („POA”) i dobiti) s cijenom kupovine žive ili rashlađene ribe od nepovezanih dobavljača. Komisija je utvrdila da je kupovna cijena žive ili rashlađene ribe za sva tri društva bila niža od prosječnog troška uzgoja.
- (57) U pogledu grupacije Ternaeben Komisija je usporedila prosječni trošak uzgoja ostalih triju društava u uzorku (uključujući razuman i konzervativan iznos troškova POA-a i dobiti) s pojedinačnom prosječnom kupovnom cijenom koju je grupacija Ternaeben plaćala za rashlađenu ili živu ribu. Utvrđeno je da je prosječan trošak uzgoja ostalih triju društava u uzorku viši od prosječne kupovne cijene koju je plaćala grupacija Ternaeben. Utvrđeno je da je ta prosječna kupovna cijena u skladu s cijenama ostalih društava u uzorku.

- (58) Stoga Komisija smatra da su društva u uzorku u mjeri u kojoj su kupovala pastrvu od nepovezanih društava ostvarila korist od programa izravnih subvencija.
- (59) Podnositelj pritužbe tvrdio je da je izvršeno dodatno plaćanje radi potpore za organsku proizvodnju pastrve i za proizvodnju mladih jedinki po komadu. U ispitnom postupku potvrđeno je postojanje dodatnog plaćanja radi potpore za organsku proizvodnju pastrve. Međutim, utvrđeno je da je u Turskoj postojalo samo jedno društvo za organsku proizvodnju pastrve, no to je društvo nedavno otišlo u stečaj. Posljedično, nisu dodijeljene nikakve subvencije za organsku proizvodnju pastrve tijekom razdoblja ispitnog postupka.
- (60) Osim toga, Komisija je utvrdila da je posebna potpora za proizvodnju mladih jedinki postojala 2012., ali je ukinuta 2013. jer je razina proizvodnje mladih jedinki u Turskoj već bila dovoljna za potrebe tržišta.

4.4. Zaključak

- (61) Na temelju nalaza ispitnog postupka Komisija privremeno zaključuje da prethodno opisan javni doprinos ima oblik izravnog prijenosa sredstava u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) prve alineje Osnovne uredbe te se njime stoga prenosi izravna korist turskim proizvođačima pastrve u skladu s člankom 3. stavkom 2. Osnovne uredbe. „Korist” se prenosi time što javna nadležna tijela dodjeljuju izravna financijska sredstva bez kamata ili licenci. Takvo besplatno financiranje obično nije dostupno na tržištu.
- (62) Program izravnih subvencija specifičan je te se na njega mogu uvesti kompenzacijske mjere u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer je pristup programu ograničen na određena poduzeća. Poduzeća uključena u akvakulturu izričito su navedena, a pastrva jasno određena kao jedna od vrsta koja ostvaruje korist u okviru tog programa subvencija. Taj je izravni prijenos sredstava specifičan s obzirom na to da nadležno tijelo koje ga odobrava te zakonodavstvo na temelju kojeg to tijelo posluje izričito ograničavaju pristup tom prijenosu sredstava na poduzeća koja posluju u sektoru akvakulture.

4.5. Izračun iznosa subvencije

- (63) Ukupna korist po društvu bila je prosječan iznos izravne subvencije primljen tijekom razdoblja ispitnog postupka za živu ribu iz vlastitog uzgoja i prosječan iznos subvencije koju je dodijelila turska vlada, izračunana na temelju ukupnih prenesenih subvencija podijeljenih ukupnom količinom pastrve proizvedene u Turskoj za kupljenu živu ribu.
- (64) U tablici u nastavku teksta prikazan je privremeno utvrđen iznos koristi za prethodno navedene prijenose sredstava, pri čemu je korist izražena kao iznos koji su tijekom razdoblja ispitnog postupka primila predmetna društva.

Izravne i neizravne subvencije	
Naziv društva	Marža subvencije
GMS	7,0 %
Kilic	9,6 %
Özpekler	6,8 %
Ternaeben	9,5 %

5. Subvencionirani zajmovi

5.1. Uvod

- (65) Određeni javni i privatni subjekti izdali su povlaštene zajmove društvima koja posluju u sektoru akvakulture. Glavni predmetni subjekti opisani su u nastavku teksta.

- (66) Poljoprivredne kreditne zadruge (PKZ-ovi) subjekti su privatnog prava koje su osnovali poljoprivredni proizvođači (tj. fizičke osobe ili pravni subjekti uključeni u poljoprivrednu proizvodnju) u Turskoj radi potpore svojim financijskim potrebama u poslovanju.
- (67) Poljoprivredna banka Republike Turske (*Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası* ili „Ziraat Bankası”) banka je u državnom vlasništvu i javno tijelo čiji je jedini dioničar tursko Podtajništvo za financije. U okviru državnog programa navedenog u nastavku u uvodnoj izjavi 70. koji se primjenjuje i na razdoblje ispitnog postupka, banka Ziraat Bankası daje povlaštene kredite sektoru za akvakulturu radi promicanja poljoprivredne proizvodnje i poslovanja. U tom pogledu Vijeće ministara godišnje određuje trajanje, postupke i načela programa, a Ministarstvo financija prebacuje banci Ziraat Bankası preostali iznos plaćanja kamata koji odgovara sniženoj kamatnoj stopi. Stoga se smatra da je banci Ziraat Bankası povjerena vladina nadležnost te se ta banka stoga smatra javnim tijelom.
- (68) Organizacija za razvoj malih i srednjih poduzeća javno je tijelo čiji je cilj povećati udjel malih i srednjih poduzeća („MSP-ovi”) u gospodarskom i društvenom razvoju nudeći kvalitetne usluge i potporu za razvoj konkurentne moći MSP-ova i širenje kulture poduzetništva. Organizacija za razvoj malih i srednjih poduzeća u nadležnosti je Ministarstva znanosti, industrije i tehnologije te je djelomično neovisna.
- (69) Banku Türk Eximbank („Eximbank”) osnovala je turska vlada 21. kolovoza 1987. Odlukom br. 87/11914 na temelju Zakona br. 3332. Ta je banka u potpunosti u državnom vlasništvu te je javno tijelo koje djeluje kao važan instrument turske vlade za poticanje izvoza u okviru turske strategije za održivi izvoz. Vlada je ovlastila banku Eximbank za potporu međunarodnoj trgovini i turskim ugovarateljima/ulagateljima koji posluju u inozemstvu kako bi se povećao izvoz turskih poduzeća i povećala njihova međunarodna konkurentnost. Stoga se smatra da banka Eximbank ima vladinu ovlast te se smatra javnim tijelom.

5.2. Pravna osnova

- (70) Sljedeće pravne odredbe temelj su za subvencionirane zajmove: Odluka Turske br. 2013/4271 objavljena u *Službenom listu* br. 28561 od 16. veljače 2013. o proširenju investicijskih kredita i poslovnih kredita s niskom kamatnom stopom banke Ziraat Bankası i poljoprivrednih kreditnih zadruga 2013., Odluka Turske br. 2010/27612 objavljena u *Službenom listu* od 15. lipnja 2010. o zajmovima s nultom kamatnom stopom za MSP-ove i Turski zakon br. 3332 objavljen 31. ožujka 1987. u *Službenom listu* br. 19417 (bis) o izvoznim kreditima koje izdaje Eximbank, Turska kreditna banka za izvoz.

5.3. Nalazi ispitnog postupka

- (71) Povlaštene kredite banke Eximbank i Organizacije za razvoj malih i srednjih poduzeća ispitani su na temelju odnosnih navoda u pritužbi u pogledu subvencioniranih kredita. Ispitnim postupkom potvrđeno je postojanje zajmova s niskom kamatnom stopom. Međutim, ni za jednog od proizvođača izvoznika u uzorku nije utvrđeno da je ostvario korist od ijednog zajma poljoprivrednih kreditnih zadruga.
- (72) Komisija je utvrdila da je jedno društvo u uzorku tijekom razdoblja ispitnog postupka od banke Ziraat Bankası ostvarilo četiri povlaštena kredita u skladu s odredbama Odluke br. 4271/2013. U okviru zajmova za akvakulturu banka Ziraat Bankası proširila je investicijske kredite za kupovinu strojeva i opreme te je dodatno proširila operativne kredite za financiranje operativnih troškova.
- (73) Uz povlaštene kredite banke Ziraat Bankası, jedno je društvo u uzorku ostvarilo korist od kredita s nultom kamatnom stopom u skladu s Odlukom br. 2010/27612 na temelju koje Organizacija za razvoj malih i srednjih poduzeća primjenjuje brojne programe potpore MSP-ovima. MSP-ovi koji posluju u sektoru akvakulture jednako tako imaju pravo ostvarivati korist od tih programa potpore.
- (74) Nadalje, tijekom ispitnog postupka utvrđeno je da su dva društva u uzorku primila dva odnosno šest kredita s niskom kamatnom stopom od banke Eximbank. Predstavnici banke Eximbank tijekom posjeta radi provjere održanog s turskom vladom potvrdili su da ta banka izdaje kredite turskim izvoznicima po uvjetima povoljnijima od uvjeta koji su općenito dostupni na tržištu.

5.4. Zaključak

- (75) Navedeni krediti s niskom kamatnom stopom privremeno se smatraju subvencijom u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) prve alineje i članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe.
- (76) Na temelju nalaza ispitnog postupka Komisija zaključuje da je korist prenesena primatelju u obliku sniženja kamatnih stopa kredita ostvarenih za poljoprivrednu proizvodnju. Program kredita uz državnu potporu primatelju prenosi korist u obliku kredita jer se ti krediti odobravaju u financijskim uvjetima koji ne odražavaju tržišne uvjete za kredite s usporedivim dospijecem. Oni se odobravaju po stopama nižima od tržišnih.
- (77) Ti su programi specifični u smislu članka 4. stavka 2. točke (a) Osnovne uredbe jer su nadležna tijela koja izdaju kredite ili zakonodavstvo na temelju kojeg ta tijela posluju ograničeni izričito na određena poduzeća.
- (78) Svi prethodno navedeni krediti stoga se smatraju subvencijama na koje se mogu uvesti kompenzacijske mjere, kojima se prenosi korist i koje su specifične u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) druge alineje Osnovne uredbe.

5.5. Izračun iznosa subvencije

- (79) Člankom 6. točkom (b) Osnovne uredbe propisuje se da se korist od povlaštenih zajmova računa kao razlika između iznosa plaćene kamate i iznosa koji bi bio plaćen za usporedivi komercijalni zajam koji bi poduzeće moglo dobiti na tržištu. Komisija je za referentnu vrijednost upotrijebila ponderiranu prosječnu kamatnu stopu turskih kredita za razdoblje ispitnog postupka s pomoću elektronske platforme za trgovinu Bloomberg (WAIR-COMM indeks).
- (80) Korist je izračunana za razdoblje ispitnog postupka kao razlika između stvarno plaćene kamate tijekom razdoblja ispitnog postupka i kamate koja bi bila plaćena primjenom referentne vrijednosti.
- (81) Za proizvođače izvoznike u uzorku na temelju ove metodologije izračunane su sljedeće marže subvencije:

Povlašteni zajmovi	
Naziv društva	Marža subvencije
Kilic	0,1 %
Özpekler	0,3 %

6. Skupine poljoprivrednih suosiguravatelja i stope potpore za premije

6.1. Uvod

- (82) U Zakonu o osiguranju u poljoprivredi i Uredbi o načelima provedbe za skupine poljoprivrednih suosiguravatelja određen je vladin cilj pružanja osiguranja od svih gubitaka ribljih stokova i izlova proizvođača pastrva zbog niza mogućih bolesti, prirodnih katastrofa, nesreća itd.
- (83) U okviru skupina poljoprivrednih suosiguravatelja obuhvaćene su sljedeće vrste osiguranja: i. osiguranje usjeva, ii. osiguranje staklenika, iii. osiguranje stoke krupnog zuba, iv. osiguranje stoke sitnog zuba, v. osiguranje peradi i vi. osiguranje akvakulture.

6.2. Pravna osnova

- (84) Pravna su osnova ovog programa Zakon o osiguranju u poljoprivredi br. 5363 i Odluka Turske br. 2012/4138 o rizicima, proizvodima i regijama obuhvaćenima skupinama poljoprivrednih suosiguravatelja i stopama potpore za premije objavljena u Službenom listu br. 28537 od 23. siječnja 2013.

6.3. Nalazi ispitnog postupka

- (85) Ispitnim postupkom potvrđeno je postojanje tog programa subvencija. U skladu s člancima 12. i 13. Zakona o osiguranju u poljoprivredi br. 5363 i Odluke br. 2012/4138 o rizicima, proizvodima i regijama obuhvaćenima skupinama poljoprivrednih suosiguravatelja i stopama potpore za premije („Odluka br. 2012/4138”), proizvođači proizvoda akvakulture mogu ostvarivati korist od državne potpore za premije osiguranja kako je navedeno u članku 1. stavku 6. Odluke br. 2012/4138.
- (86) Društvo koje se želi prijaviti za skupinu poljoprivrednih suosiguravatelja dostavlja projekciju za policu osiguranja koju želi. To društvo zatim radi procjene rizika ispituje skupina poljoprivrednih suosiguravatelja te mu nudi policu osiguranja uključujući iznos plative premije. Ako društvo koje posluje u sektoru akvakulture prihvati tu ponudu, vlada plaća polovinu premije osiguranja.
- (87) Komisija je utvrdila da uzgajivači u Turskoj općenito ne osiguravaju svoje proizvode. Samo je jedno od društava u uzorku ostvarilo korist od vladina programa potpore za premije osiguranja na tri mjeseca tijekom razdoblja ispitnog postupka. Zatim se osiguralo kod privatnog osiguravatelja.

6.4. Zaključak

- (88) U praksi korist prenesena na temelju tog programa u obliku je smanjenja financijskih troškova nastalih u pokrivanju životnog osiguranja životinja uzgajanih u akvakulturi. Taj program predstavlja subvenciju u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) prve alineje Osnovne uredbe u obliku neposrednog prijenosa bespovratnih sredstava vlade proizvođačima pastrve i „financijski doprinos” u smislu Osnovne uredbe jer primatelj subvencije ostvaruje korist od povoljnije premije osiguranja koja je znatno niža od razine premija osiguranja dostupnih na tržištu za pokrivanje usporedivih rizika. Programom se prenosi korist u smislu članka 3. stavka 2. Osnovne uredbe. Korist je jednaka razlici između premije ponuđene u kontekstu komercijalne police osiguranja i subvencionirane premije.
- (89) Subvencija je specifična s obzirom na to da nadležno tijelo koje ju odobrava te zakonodavstvo na temelju kojeg to tijelo posluje izričito ograničavaju pristup tim bespovratnim sredstvima na poduzeća koja posluju u sektoru akvakulture.

6.5. Izračun iznosa subvencije

- (90) Jedno je društvo ostvarilo korist u okviru tog programa. Međutim, za tu je korist utvrđeno da je zanemariva.

6.6. Subvencije za konzultantske usluge

- (91) Ovim se programom nastoji pružiti potrebno teorijsko i praktično znanje proizvođačima u akvakulturi kako bi se modernizirala i povećala proizvodnja te postigla veća učinkovitost. Ni za jednog od proizvođača izvoznika u uzorku nije utvrđeno da je ostvario korist u okviru tog programa tijekom razdoblja ispitnog postupka.

6.7. Subvencije za gorivo i odlaganje ribarskih plovila

- (92) Ove su subvencije povezane s kupovinom goriva za ribarske brodice ili s odlaganjem ribarskih plovila. Te su isplate subvencija posebno namijenjene ribarskim aktivnostima. Ni za jednog od proizvođača izvoznika u uzorku nije utvrđeno da je ostvario korist od tih subvencija tijekom razdoblja ispitnog postupka.

6.8. Zaključak o subvencioniranju

- (93) Komisija je izračunala iznose subvencija koje podliježu kompenzacijskim mjerama u skladu s odredbama Osnovne uredbe za ispitivana društva po programu i zbrojila te iznose kako bi izračunala ukupni iznos subvencije za svaku grupaciju u razdoblju ispitnog postupka.

- (94) Da bi izračunala ukupne subvencijske marže prikazane u nastavku, Komisija je prvo izračunala postotak subvencioniranja, koji je iznos subvencije u odnosu na ukupni promet društva. Taj je postotak zatim upotrijebljen za izračun subvencije dodijeljene izvozu predmetnog proizvoda u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka.
- (95) Zatim je izračunan iznos subvencije po ekvivalentu cijele ribe predmetnog proizvoda izvezenog u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka, a marže prikazane u nastavku izračunane su kao postotak CIF vrijednosti istog izvoza po ekvivalentu cijele ribe.
- (96) Za proizvođače izvoznike koji sudjeluju u ispitnom postupku, ali nisu u uzorku, Komisija je izračunala ponderiranu prosječnu maržu subvencije. Dakle, ta je marža utvrđena na temelju marži utvrđenih za proizvođače izvoznike u uzorku.
- (97) Za sve ostale proizvođače izvoznike Komisija je utvrdila maržu subvencije na temelju dostupnih činjenica u skladu s člankom 28. Osnovne uredbe. Za te je potrebe Komisija utvrdila razinu suradnje proizvođača izvoznika. Razina suradnje količina je izvoza proizvođača izvoznika koji surađuju u Uniju izražen kao udjel ukupne količine izvoza, kako je zabilježeno u statističkim podacima Eurostata o uvozu, iz predmetne zemlje u Uniju.
- (98) Razina suradnje u ovom je slučaju visoka jer je uvoz proizvođača izvoznika koji surađuju činio više od 80 % ukupnog izvoza u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka. Na temelju toga Komisija je odlučila temeljiti preostalu maržu subvencije na razini društva u uzorku s najvišom maržom subvencije.

Naziv društva	Marža subvencije
GMS	7,0 %
Kilic	9,7 %
Özpekler	7,1 %
Ternaeben	9,5 %
Ponderirani prosjek uzorka	8,2 %
Marža subvencije na razini zemlje	9,7 %

D. ŠTETA

1. Definicija industrije Unije i proizvodnje u Uniji

- (99) Istovjetni proizvod tijekom razdoblja ispitnog postupka proizvodilo je više od 700 proizvođača u Uniji. Oni predstavljaju „industriju Unije” u smislu članka 8. stavka 1. Osnovne uredbe.
- (100) Ukupna proizvodnja u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka procijenjena je na oko 170 milijuna kg „ekvivalenata cijele ribe” („ECR-ovi”) na temelju podataka nacionalnih i europskih udruženja proizvođača i pojedinačnih društava. Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 10. devet proizvođača iz Unije odabrano je za uzorak koji predstavlja više od 12 % ukupne proizvodnje istovjetnog proizvoda u Uniji.

2. Potrošnja u Uniji

- (101) Komisija je utvrdila potrošnju u Uniji na temelju ukupne procijenjene količine prodaje proizvođača iz Unije na tržištu Unije i ukupne količine uvoza na temelju podataka Eurostata.

- (102) Ukupna količina prodaje proizvođača iz Unije procijenjena je kako je navedeno u nastavku u uvodnoj izjavi 130.
- (103) U pogledu količine uvoza podaci Eurostata odnose se na neto težine za šest različitih oznaka KN, odnosno živu, svježu, rashlađenu, smrznutu i/ili dimljenu pastrvu u obliku cijele ribe, bez utrobe ili s njom ili fileta. Neto težine radi usporedbe su pretvorene u ECR-ove dijeljenjem količine uvoza evidentirane u Eurostatu s faktorima konverzije navedenima u nastavku. Ti su faktori konverzije navedeni u pritužbi te se često upotrebljavaju u industriji.

Tablica 1.

Faktori konverzije

Prikaz proizvoda	Faktor
Živa	1,00
Svježa/rashlađena/smrznuta (bez utrobe)	0,85
Fileti: Svježi/rashlađeni/smrznuti	0,47
Fileti: Dimljena	0,40

- (104) Relevantnim oznakama KN obuhvaćene su i druge vrste ribe koje nisu uključene u opseg proizvoda u ovom ispitnom postupku, kao što su potočna pastrva (*Salmo trutta*), kratkovratna pastrva (*Oncorhynchus clarki*), zlatna pastrva (*Oncorhynchus aguabonita*) i gila pastrva (*Oncorhynchus gilae*). Međutim, u ispitnom postupku utvrđeno je da se te vrste koje nisu predmetni proizvod ne proizvode u Turskoj ili da se proizvode tek u zanemarivim količinama. To je utvrđeno na temelju podataka koje je turska industrija dostavila Udruženju europskih proizvođača u akvakulturi (*Federation of European Aquaculture Producers – „FEAP“*) i drugih javnih izvora podataka ⁽¹⁾ koji su radi provjere uspoređeni s relevantnim službenim turskim statističkim podacima gdje je to bilo moguće. Na temelju toga zaključeno je da su statistički podaci Eurostata dostatno pouzdani i potpuni podaci o uvozu.
- (105) Potrošnja u Uniji, kako je utvrđena, ostala je stabilna između 2010. i 2011., zatim se smanjila za 5 % između 2011. i 2012., nakon čega se dodatno smanjila za 7 % od 2012. i razdoblja ispitnog postupka. Potrošnja tijekom razmatranog razdoblja općenito se smanjila za 12 %.

Tablica 2.

Potrošnja u Uniji (kg ECR-ova)

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Ukupna potrošnja u Uniji	183 399 382	183 932 215	173 599 493	162 108 475
Indeks	100	100	95	88

Izvor: FEAP, Eurostat.

3. Uvoz iz predmetne zemlje**3.1. Količina i tržišni udjel uvoza iz predmetne zemlje**

- (106) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 103., Komisija je utvrdila količinu uvoza na temelju podataka Eurostata, izraženih u kg ECR-ova. Tržišni udjel uvoza utvrđen je na temelju količine uvoza iz Turske i ukupne potrošnje u Uniji.

⁽¹⁾ Organizacija za prehranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda; tursko Ministarstvo prehrane, poljoprivrede i stočarstva; Tursko udruženje za morske plodove.

(107) Uvoz u Uniju iz predmetne zemlje razvijao se kako slijedi:

Tablica 3.

Količina prodaje (kg ECR-ova) i tržišni udjel

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Količina uvoza iz Turske (kg ECR-ova)	15 664 502	21 510 620	22 113 656	27 008 376
<i>Indeks</i>	100	137	141	172
Tržišni udjel	9 %	12 %	13 %	17 %
<i>Indeks</i>	100	137	149	195

Izvor: Eurostat.

(108) Unatoč smanjenju potrošnje količina uvoza predmetnog proizvoda u Uniju stabilno se povećavala tijekom razmatranog razdoblja i ukupno se povećala za 72 %. To je dovelo do povećanja odgovarajućeg tržišnog udjela s 9 % u 2010. na 17 % u razdoblju ispitnog postupka, tj. do povećanja za osam postotnih bodova ili 95 % tijekom razmatranog razdoblja.

3.2. Cijene uvoza iz predmetne zemlje i obaranje cijena

(109) Komisija je utvrdila prosječne cijene uvoza na temelju podataka Eurostata dijeljenjem ukupne količine turskog uvoza izražene u kg ECR-ova ukupnom vrijednošću tog uvoza. Obaranje cijena zbog uvoza utvrđeno je na temelju podataka proizvođača izvoznika u uzorku.

(110) Prosječna cijena uvoza u Uniju iz predmetne zemlje razvijala se kako slijedi:

Tablica 4.

Uvozne cijene (EUR/kg ECR-ova)

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Turska	2,63	2,78	2,83	2,75
<i>Indeks</i>	100	106	108	105

Izvor: Eurostat.

(111) Prosječna uvozna cijena predmetnog proizvoda povećala se za 8 % između 2010. i 2012. i zatim smanjila za 3 % između 2012. i razdoblja ispitnog postupka. Prosječna cijena uvoza tijekom razmatranog razdoblja općenito se povećala za 5 %.

- (112) Komisija je utvrdila obaranje cijena tijekom razdoblja ispitnog postupka usporedbom: (a) ponderirane prosječne prodajne cijene po vrsti proizvoda proizvođača iz Unije koji surađuju naplaćene nepovezanim kupcima na tržištu Unije, prilagođene razini franko tvornica i (b) odgovarajuće ponderirane prosječne cijene po vrsti proizvoda za uvoz od proizvođača izvoznika u uzorku naplaćene prvom nezavisnom kupcu na tržištu Unije, utvrđenima na osnovi cijena CIF (troškovi, osiguranje, vozarina).
- (113) Usporedba cijena provedena je za svaku vrstu za poslove na istoj razini trgovine, primjereno prilagođena prema potrebi, nakon odbijanja rabata i popusta. Rezultat usporedbe izražen je kao postotak prometa proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razdoblja ispitnog postupka. Dobivena je ponderirana prosječna marža obaranja cijena u rasponu između 5 % i 18 % za uvoz iz predmetne zemlje na tržište Unije.
- (114) Jedan proizvođač izvoznik u uzorku tvrdio je da bi Komisija trebala na odgovarajući način uzeti u obzir svaku razliku u razini trgovine. Međutim, u ispitnom postupku utvrđeno je da ne postoje razlike u razini trgovine između proizvođača iz Unije u uzorku i turskih proizvođača izvoznika u uzorku. Tu je tvrdnju stoga potrebno odbaciti.
- (115) Udruženje egejskih izvoznika (koje predstavlja turske izvoznike) i jedan proizvođač izvoznik tvrdili su da je industrija Unije uglavnom usmjerena na proizvodnju organske i ružičaste pastrve čije su cijene znatno veće od cijene pastrve koja se izvozi iz Turske. Tvrdili su da zbog tog razloga te cijene nisu usporedive. Međutim, kako je prethodno objašnjeno u uvodnoj izjavi 113., usporedbe cijena izvršene su za svaku vrstu za transakcije na istoj razini trgovine i odgovarajuće prilagođene prema potrebi. Posljedično, sve razlike u cijenama temeljene na različitim vrstama proizvoda na odgovarajući su način uzete u obzir.
- (116) Udruženje egejskih izvoznika tvrdilo je i da industrija Unije upotrebljava različite postupke proizvodnje, zbog čega nastaju razlike u optičkim i senzornim svojstvima te u roku trajanja. Tvrdilo se da pastrva koju proizvodi industrija Unije ima i drukčiji raspon težine u usporedbi s pastrvom koja se proizvodi u Turskoj. Svi ti elementi navodno su utjecali na usporedbu cijena te ih je zbog toga potrebno uzeti u obzir. Međutim, nisu navedeni nikakvi dokazi za opravdanje tih tvrdnji, a tvrdnje ne opravdavaju ni dokazi prikupljeni tijekom ispitnog postupka. Kako je prethodno objašnjeno u uvodnoj izjavi 113., usporedbe cijena izvršene su za svaku vrstu za transakcije na istoj razini trgovine i odgovarajuće prilagođene prema potrebi. Sve razlike u cijenama temeljene na različitim vrstama proizvoda stoga su na odgovarajući način uzete u obzir.
- (117) Stoga je tvrdnje iznesene u pogledu usporedbi cijena potrebno odbaciti.

4. Gospodarsko stanje industrije Unije

4.1. Opće napomene

- (118) U skladu s člankom 8. stavkom 4. Osnovne uredbe, ispitivanje utjecaja subvencioniranog uvoza na industriju Unije uključivalo je i procjenu svih gospodarskih čimbenika koji su imali utjecaj na stanje industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja.
- (119) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 10., za ispitivanje moguće štete koju je pretrpjela industrija Unije provedeno je uzorkovanje.
- (120) Za potrebe utvrđivanja štete Komisija je razlikovala makroekonomske i mikroekonomske pokazatelje štete. Komisija je ocijenila makroekonomske pokazatelje na temelju podataka iz pritužbe, podataka FEAP-a i Eurostata. Podaci su se odnosili na sve proizvođače iz Unije. Komisija je ocijenila mikroekonomske pokazatelje na temelju podataka iz odgovora na upitnik koje su dostavili proizvođači iz Unije u uzorku. Podaci su se odnosili na proizvođače iz Unije u uzorku. Utvrđeno je da su oba skupa podataka reprezentativna za gospodarsko stanje industrije Unije.

- (121) Makroekonomski su pokazatelji sljedeći: proizvodnja, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, količina prodaje, tržišni udjel, rast, zaposlenost, produktivnost i visina marže subvencije.
- (122) Mikroekonomski su pokazatelji sljedeći: prosječne jedinične cijene, jedinični trošak, troškovi rada, zalihe, profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala.

4.2. Makroekonomski pokazatelji

4.2.1. Proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

- (123) Podaci o količini proizvodnje industrije Unije dobiveni su od FEAP-a i podnositelja pritužbe. Podaci FEAP-a prikupljaju se na razini franko tvornica i odnose se na živu ribu izlovljenu u svakoj državi članici. Budući da je podacima FEAP-a obuhvaćen samo dio razdoblja ispitnog postupka, podaci su dopunjeni na temelju procjena podnositelja pritužbe. Uz to, budući da se podaci FEAP-a prikupljaju na razini franko tvornica i odnose na izlovljenu živu ribu te kako bi se izbjeglo dvostruko brojenje, proizvodnji žive ribe u EU-u dodan je udjel uvoza iz svih izvora namijenjen za ponovnu obradu (oko 20 % ukupne količine uvoza, osim „dimljene” pastrve, na temelju podataka koje su dostavili proizvođači izvoznici u uzorku u svojim odgovorima na upitnik).
- (124) Na temelju toga ukupna proizvodnja u Uniji, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta razvijali su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 5.

Proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Količina proizvodnje (kg ECR-ova)	168 291 314	161 896 836	151 960 522	136 950 842
<i>Indeks</i>	100	96	90	81
Proizvodni kapacitet (kg ECR-ova)	220 309 323	215 689 275	209 607 237	183 616 771
<i>Indeks</i>	100	98	95	83
Iskorištenost kapaciteta	76 %	75 %	72 %	75 %
<i>Indeks</i>	100	98	95	98

Izvor: pritužba, FEAP, podaci proizvođača iz Unije u uzorku i proizvođača izvoznika u uzorku, Eurostat.

- (125) Proizvodni kapacitet smanjivao se svake godine tijekom razmatranog razdoblja. U razdoblju ispitnog postupka proizvodnja se smanjila za 19 % u usporedbi s 2010. To je smanjenje izraženije od smanjenja potrošnje tijekom razmatranog razdoblja.
- (126) Proizvodni kapacitet procijenjen je dijeljenjem količine proizvodnje stopom iskorištenosti kapaciteta proizvođača iz Unije u uzorku.
- (127) Proizvodni kapacitet industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja smanjio se za 17 %. Nalazi ispitnog postupka upućuju na to da je niz proizvođača iz Unije zatvorio svoja proizvodna postrojenja tijekom razmatranog razdoblja, zbog čega se smanjio ukupni proizvodni kapacitet u Uniji.

- (128) Stopa iskorištenosti kapaciteta proizvođača iz Unije iznosila je oko 75 % tijekom razmatranog razdoblja i smanjila se za jedan postotni bod između 2010. i kraja razdoblja ispitnog postupka.

4.2.2. Količina prodaje i tržišni udjel

- (129) Količina prodaje industrije Unije i tržišni udjel razvijali su se kako slijedi tijekom razmatranog razdoblja:

Tablica 6.

Količina prodaje i tržišni udjel

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Količina prodaje na tržištu Unije (kg ECR-ova)	163 321 913	156 440 124	146 677 898	130 729 993
<i>Indeks</i>	100	96	90	80
Tržišni udjel	89 %	85 %	84 %	81 %
<i>Indeks</i>	100	96	95	91

Izvor: pritužba, FEAP, podaci proizvođača iz Unije u uzorku, Eurostat.

- (130) Količina prodaje industrije Unije utvrđena je na temelju ukupne količine proizvodnje kako je opisano u uvodnoj izjavi 123. oduzimanjem od izvozne prodaje industrije Unije.
- (131) Količina izvozne prodaje temeljila se na podacima Eurostata pretvorenima u kg ECR-ova. Druge vrste pastrve koje su po mogućnosti uključene u predmetne oznake KN smatrale su se zanemarivima jer se ne proizvode u Uniji ili se proizvode samo u vrlo malim količinama. Stoga se smatralo da su podaci Eurostata dostatno pouzdani za izvoz kalifornijske pastrve tijekom razmatranog razdoblja.
- (132) Dakle, količina prodaje industrije Unije stalno se smanjivala između 2010. i razdoblja ispitnog postupka te se ukupno smanjila za 20 % tijekom razmatranog razdoblja. To je negativno kretanje bilo izraženije od smanjenja ukupne potrošnje tijekom istog razdoblja, kako je opisano u uvodnoj izjavi 105.
- (133) Posljedično, tijekom razmatranog razdoblja smanjio se i tržišni udjel industrije Unije te se ukupno smanjio za osam postotnih bodova tijekom tog razdoblja. Istodobno se uvoz iz Turske povećao za 72 %, a odgovarajući tržišni udjel za osam postotnih bodova, kako je prethodno opisano u uvodnoj izjavi 108., što je odgovaralo gubitku tržišnog udjela industrije Unije.

4.2.3. Rast

- (134) Potrošnja u Uniji smanjivala se od 2011. do kraja razdoblja ispitnog postupka. Unatoč smanjenju potražnje na tržištu Unije uvoz iz Turske gotovo se udvostručio, zbog čega se njegov tržišni udjel povećao tijekom razmatranog razdoblja. Stoga je industrija Unije izgubila dio svojeg tržišnog udjela, dok je uspješno povećan tržišni udjel predmetnog uvoza na sve manjem tržištu Unije. Istodobno se količina proizvodnje industrije Unije smanjila još više nego tržište, dok se količina uvoza iz Turske povećala i u apsolutnom i u relativnom smislu.

4.2.4. Zaposlenost i produktivnost

(135) Zaposlenost i produktivnost tijekom razmatranog razdoblja razvijale su se kako slijedi:

Tablica 7.

Zaposlenost i produktivnost

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Broj zaposlenika	3 692	3 413	3 144	2 862
<i>Indeks</i>	100	92	85	78
Produktivnost (kg ECR-ova po zaposleniku)	45 578	47 431	48 332	47 847
<i>Indeks</i>	100	104	106	105

Izvor: pritužba, FEAP, podaci proizvođača iz Unije u uzorku.

(136) Zaposlenost u industriji Unije procijenjena je na temelju ukupne količine proizvodnje podijeljene s produktivnošću proizvođača iz Unije u uzorku. S obzirom na smanjenje količine proizvodnje (tablica 5.) razina zaposlenosti industrije Unije smanjila se za 22 % tijekom razmatranog razdoblja.

(137) Budući da se zaposlenost smanjivala brže nego količina proizvodnje, procijenjena produktivnost po zaposleniku, mjerena kao proizvodnja u kg ECR-ova po zaposleniku, povećala se za 5 % tijekom razmatranog razdoblja.

4.2.5. Visina iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere i oporavak od prošlog subvencioniranja ili dampa

(138) Sve subvencijske marže znatno su više od razine *de minimis*. Kad je riječ o utjecaju visine iznosa subvencija protiv kojih se mogu uvesti antidampinske mjere na industriju Unije, s obzirom na količinu i cijene uvezenih proizvoda iz Turske, taj se utjecaj može smatrati nezanemarivim.

(139) Budući da je ovo prvi postupak protiv subvencioniranog uvoza predmetnog proizvoda, nisu dostupni podaci za procjenu utjecaja mogućeg prošlog subvencioniranja ili dampa.

4.3. Mikroekonomski pokazatelji

4.3.1. Cijene i čimbenici koji utječu na cijene

(140) Ponderirane prosječne jedinične prodajne cijene proizvođača iz Unije u uzorku nepovezanim kupcima u Uniji tijekom razmatranog razdoblja razvijale su se kako slijedi:

Tablica 8.

Prodajne cijene u Uniji

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Prosječna jedinična prodajna cijena nepovezanim kupcima EUR/kg ECR-ova	2,76	2,91	2,89	2,95

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
<i>Indeks</i>	100	105	105	107
Jedinični trošak proizvodnje EUR/kg ECR-ova	2,73	2,84	2,89	2,98
<i>Indeks</i>	100	104	106	109

Izvor: Podaci proizvođača iz Unije u uzorku.

- (141) Prosječna jedinična prodajna cijena proizvođača iz Unije u uzorku prvo se povećala s 2,76 EUR po kg ECR-ova 2010. na 2,91 EUR 2011., zatim smanjila na 2,89 EUR 2012. i opet se povećala na 2,95 EUR u razdoblju ispitnog postupka. Prosječna prodajna cijena proizvođača iz Unije u uzorku općenito se povećala za 7 % tijekom razmatranog razdoblja. Međutim, to povećanje nije bilo dostatno za pokrivanje usporednog povećanja troška proizvodnje od 9 % tijekom istog tog razdoblja. Posljedično, prosječna neto jedinična prodajna cijena smanjila se na razinu nižu od jediničnog troška proizvodnje tijekom razdoblja ispitnog postupka.
- (142) Trošak proizvodnje proizvođača iz Unije u uzorku povećao se s 2,73 EUR po kg ECR-ova 2010. na 2,84 EUR 2011. Blaže povećanje na 2,89 EUR zabilježeno je 2012. Znatnije povećanje na 2,98 EUR zabilježeno je u razdoblju ispitnog postupka kad je trošak proizvodnje bio veći od prosječnih jediničnih prodajnih cijena, zbog čega je proizvodnja u Uniji općenito postala neprofitabilna. Najvažniji je element troška proizvodnje cijena hrane (ribljeg brašna i ribljeg ulja) zajedno s troškom energije i cijenom ikre ili mladih jedinki, koji su se povećali tijekom razmatranog razdoblja, zbog čega se povećao prosječan trošak proizvodnje.

4.3.2. Troškovi rada

- (143) Prosječni troškovi rada proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 9.

Prosječni troškovi rada po zaposleniku

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Prosječni troškovi rada po zaposleniku (EUR)	26 585	26 958	28 276	27 757
<i>Indeks</i>	100	101	106	104

Izvor: Podaci proizvođača iz Unije u uzorku.

- (144) Između 2010. i razdoblja ispitnog postupka prosječni troškovi rada po zaposleniku proizvođača iz Unije u uzorku povećali su se za 4 %. To općenito povećanje tijekom razmatranog razdoblja relativno je malo i u svakom je slučaju manje od općenitog povećanja troška rada (7,5 %) ⁽¹⁾ i stope inflacije (9,6 %) ⁽²⁾ u Uniji u tom razdoblju.

4.3.3. Zalihe

- (145) Pastrva je kvarljiv proizvod čiji je rok trajanja manji od dva tjedna ako se ne zamrzne. Budući da proizvođači iz Unije u uzorku ne drže zalihe pastrve nakon izlova i ne zamrzavaju svoju proizvodnju u znatnoj mjeri, smatra se da razine zaliha nisu značajan pokazatelj štete u ovom ispitnom postupku.

⁽¹⁾ Eurostat EU-28 indeks troška rada, nominalna vrijednost – tromjesečni podaci (NACE revizija 2.).

⁽²⁾ Eurostat EU-28 HIPC – stopa inflacije – kumulativna godišnja prosječna stopa promjene (%) od 2010. do 2013.

4.3.4. Profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat ulaganja i sposobnost prikupljanja kapitala

- (146) Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja proizvođača iz Unije u uzorku tijekom razmatranog razdoblja razvijali su se kako slijedi:

Tablica 10.

Profitabilnost, novčani tok, ulaganja i povrat ulaganja

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Profitabilnost prodaje u Uniji nepovezanim kupcima (% prodajnog prometa)	1,1 %	2,5 %	- 0,1 %	- 0,8 %
<i>Indeks</i>	100	230	- 13	- 88
Novčani tok (1 000 EUR)	- 1 242	2 828	1 715	- 5 210
<i>Indeks</i>	100	428	338	- 220
Ulaganja (1 000 EUR)	3 952	4 158	4 371	10 265
<i>Indeks</i>	100	105	111	260
Povrat ulaganja	1,8 %	4,3 %	- 0,2 %	- 1,3 %
<i>Indeks</i>	100	238	- 13	- 74

Izvor: Podaci proizvođača iz Unije u uzorku.

- (147) Komisija je utvrdila profitabilnost proizvođača iz Unije u uzorku iskazivanjem neto dobiti prije oporezivanja od prodaje istovjetnog proizvoda nepovezanim kupcima u Uniji kao postotak prometa od te prodaje. Profitabilnost se blago povećala 2010. i 2011., ali je ostala na niskim razinama, tek nešto iznad praga isplativosti. Stanje se dodatno pogoršalo 2012., kad je profitabilnost postala negativna, i tijekom razdoblja ispitnog postupka, kad su se gubici dodatno povećali. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 142., to je posljedica porasta troška proizvodnje i nemogućnosti industrije Unije da u skladu s tim porastom poveća svoje cijene. Tijekom razmatranog razdoblja niz proizvođača iz Unije prestao je poslovati.
- (148) Neto novčani tok sposobnost je proizvođača iz Unije da samostalno financiraju svoje djelatnosti. Neto novčani tok povećao se od 2010. do 2011. i nakon toga smanjio. Između 2012. i razdoblja ispitnog postupka znatno se smanjio, zbog čega je ukupni kumulativni novčani tok u razmatranom razdoblju bio negativan. Općenito, negativno kretanje novčanog toka prati smanjenje profitabilnosti, iako su i negativni novčani tok 2010. i znatno smanjenje između 2012. i razdoblja ispitnog postupka bili posljedica ulaganja zahvaljujući konsolidacijskim naporima kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 149.
- (149) Ulaganja su se tek blago povećala između 2010. i 2012., a u razdoblju ispitnog postupka došlo je do znatnog povećanja. Ulaganja su bila povezana s preuzimanjem proizvodnih postrojenja od društava u stečaju i/ili konsolidacijom povezanih društava, a ne sa zamjenom postojeće imovine ili nabavom dodatne i/ili nove opreme. Stoga je porast ulaganja zabilježen u razdoblju ispitnog postupka bio najviše povezan s konsolidacijom. To potvrđuje činjenica da se ukupni proizvodni kapacitet smanjio za 17 % tijekom razmatranog razdoblja.
- (150) Povrat ulaganja dobit je u postotku neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja. Povrat ulaganja pratio je isto kretanje kao profitabilnost, odnosno povećao se od 2010. do 2011., ali je ostao tek nešto iznad praga isplativosti. Nakon toga se smanjio i postao negativan 2012. Dodatno se smanjio tijekom razdoblja ispitnog postupka. To negativno kretanje posljedica je nemogućnosti industrije Unije da poveća svoje cijene unatoč povećanju troška proizvodnje.

- (151) U pogledu sposobnosti prikupljanja kapitala, smanjenje sposobnosti proizvođača iz Unije u uzorku za ostvarenje novčane dobiti za istovjetni proizvod bilo je uzrok slabljenja njihova financijskog stanja i smanjenja interno ostvarenih sredstava. U pogledu financijskih sredstava dobivenih od banaka došlo je do sve većih poteškoća s ostvarivanjem financiranja od banaka. U ispitnom je postupku utvrđeno da se sposobnost prikupljanja kapitala općenito pogoršala.

5. Zaključak o šteti

- (152) Ispitnim postupkom jasno se pokazalo da je u ovoj fazi industrija Unije pretrpjela znatnu štetu. Ta je šteta bila uzrok gubitka tržišnog udjela i posebno smanjenja profitabilnosti. Tržišni udjel uvoza predmetnog proizvoda istodobno se povećao te je utvrđeno da obara cijene industrije Unije na tržištu Unije.
- (153) Određeni pokazatelji štete kao što su jedinična prodajna cijena, prosječni trošak rada po zaposleniku, produktivnost i ulaganja razvijali su se pozitivno. U pogledu jedinične prodajne cijene, povećanje je izazvano povećanjem troška proizvodnje. Međutim, tim povećanjem nije u potpunosti nadoknađeno povećanje jedinične cijene, zbog čega je profitabilnost postala negativna 2012. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 144., povećanje prosječnog troška rada po zaposleniku u industriji Unije bilo je manje od općenitog povećanja troška rada i stope inflacije u Uniji. Industrija Unije morala je smanjiti broj svojih zaposlenika, zbog čega je došlo do povećanja produktivnosti po zaposleniku. Povećanje ulaganja uglavnom je bilo povezano s preuzimanjem proizvodnih postrojenja od društava u stečaju i konsolidacijom, a ne sa zamjenom postojeće imovine ili nabavom nove opreme.
- (154) Većina pokazatelja štete kretala se negativno. Industrija Unije pretrpjela je pad profitabilnosti, novčanog toka i povrata ulaganja. Profitabilnost i povrat ulaganja, koji su bili jedva iznad praga isplativosti tijekom 2010. i 2011., postali su negativni 2012. i nastavili se smanjivati tijekom razdoblja ispitnog postupka. Pod pritiskom subvencioniranog uvoza istodobno su se smanjili količina proizvodnje, proizvodni kapacitet, zaposlenost i tržišni udjel.
- (155) Na temelju prethodno navedenoga Komisija u ovoj fazi zaključuje da je industrija Unije pretrpjela znatnu štetu u smislu članka 8. stavka 4. Osnovne uredbe.

E. UZROČNOST

- (156) Komisija je u skladu s člankom 8. stavkom 5. Osnovne uredbe ispitala je li subvencionirani uvoz iz predmetne zemlje uzrokovao znatnu štetu industriji Unije. Komisija je u skladu s člankom 8. stavkom 6. Osnovne uredbe ispitala i postoje li drugi poznati čimbenici koji su mogli istodobno uzrokovati štetu industriji Unije. Komisija je osigurala da se sve moguće štete uzrokovane drugim čimbenicima osim subvencioniranim uvozom iz predmetne zemlje ne pripisuju subvencioniranom uvozu. To su sljedeći čimbenici:
- (a) uvoz iz ostalih trećih zemalja;
  - (b) izvozni rezultati industrije Unije;
  - (c) razvoj potrošnje;
  - (d) tržišno natjecanje s drugim vrstama riba;
  - (e) administrativno i regulatorno opterećenje, zemljopisna ograničenja;
  - (f) pritisak na cijene velikih trgovaca na malo;
  - (g) prekomjerna ulaganja, financijski troškovi, fluktuacije deviznih tečajeva i izvanredni gubici povezani sa sudskim sporovima.

1. Učinci subvencioniranog uvoza

- (157) Kako bi se ustanovilo postojanje uzročno-posljedične veze između subvencioniranog uvoza predmetnog proizvoda iz Turske i štete koju je pretrpjela industrija Unije, Komisija je u okviru ispitnog postupka analizirala količinu i razine cijena uvoza te mjeru u kojoj je navedeno moglo prouzročiti znatnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije.

- (158) Ispitni postupak pokazao je da se subvencionirani uvoz iz predmetne zemlje gotovo udvostručio tijekom razmatranog razdoblja. Zbog toga se njegov tržišni udjel povećao za osam postotnih bodova, s 9 % 2010. na 17 % u razdoblju ispitnog postupka. Do toga je došlo unatoč smanjenju potrošnje. Istodobno je industrija Unije izgubila osam postotnih bodova svojeg tržišnog udjela.
- (159) Prosječne cijene subvencioniranog uvoza povećale su se za 5 % između 2010. i razdoblja ispitnog postupka. To je povećanje posljedica općenitog povećanja troškova proizvodnje. Međutim, cijene uvoza ostale su na razinama znatno nižima od cijena industrije Unije. Subvencionirani uvoz obarao je cijene industrije Unije s prosječnom maržom obaranja cijena od 9 % tijekom razdoblja ispitnog postupka. Istodobno, s obzirom na povećanje subvencioniranog uvoza predmetnog proizvoda koji je vršio znatan pritisak na cijene na tržištu Unije, industrija Unije nije mogla dovoljno povećati svoje prodajne cijene kako bi se pokrilo povećanje troška proizvodnje, a ni u kojem slučaju na razinu višu od cijena turskog subvencioniranog uvoza.
- (160) Utvrđeno je da se povećanje subvencioniranog uvoza iz Turske i tržišnog udjela tog uvoza jasno podudaralo s gubitkom tržišnog udjela industrije Unije, smanjenjem količine proizvodnje, proizvodnog kapaciteta i zaposlenosti, negativnim kretanjem profitabilnosti, novčanog toka i povrata ulaganja. Stoga se smatralo da subvencionirani uvoz vrši pritisak na industriju Unije, što je pridonijelo nemogućnosti Unije da poveća svoje prodajne cijene u skladu s povećanjem troška, gubitku tržišnog udjela i općenitom pogoršanju gospodarskog i financijskog stanja.
- (161) Na temelju prethodno navedenoga Komisija je u ovoj fazi zaključila da se sve lošije stanje industrije Unije mora pripisati povećanju uvoza po subvencioniranim cijenama podrijetlom iz Turske te da je taj uvoz imao presudnu ulogu u znatnoj šteti koju je pretrpjela industrija Unije.

2. Učinci drugih čimbenika

2.1. Uvoz iz trećih zemalja

- (162) Količina uvoza iz ostalih trećih zemalja (Čile, Norveška, Bosna i Hercegovina i druge) tijekom razmatranog razdoblja razvijao se kako slijedi:

Tablica 11.

Uvoz iz trećih zemalja

Država		2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Ukupno iz svih trećih zemalja osim predmetne zemlje	Količina (kg ECR-ova)	4 412 967	5 981 471	4 807 938	4 370 106
	<i>Indeks</i>	100	136	109	99
	Tržišni udjel	2,4 %	3,3 %	2,8 %	2,7 %
	<i>Indeks</i>	100	135	115	112
	Prosječna cijena (EUR/kg ECR-ova)	2,63	2,85	2,80	2,94
	<i>Indeks</i>	100	108	106	112

Izvor: Eurostat.

- (163) Količina uvoza iz svih ostalih trećih zemalja bila je na niskoj razini te se čak blago smanjila tijekom razmatranog razdoblja. Povećala se između 2010. i 2011., ali se zatim smanjila i tijekom razdoblja ispitnog postupka bila na nešto nižim razinama nego na početku razmatranog razdoblja 2010. Tržišni udjel pratio je slično kretanje. Povećao se između 2010. i 2011., ali se opet smanjio 2012. i u razdoblju ispitnog postupka. Općenito, tržišni udjel tog uvoza blago se povećao s 2,4 % na 2,7 % tijekom razmatranog razdoblja. Uvoz iz Turske istodobno je bio na znatno višoj razini i u smislu količine i u smislu tržišnog udjela te se stalno povećavao.
- (164) Prosječne cijene uvoza povećavale su se tijekom razmatranog razdoblja. Prosječne cijene uvoza tijekom razmatranog razdoblja ukupno su se povećale za 12 %. Cijene uvoza iz ostalih trećih zemalja bile su niže od prosječnih jediničnih prodajnih cijena proizvođača iz Unije u uzorku, ali više od cijena uvoza iz Turske, osim 2012. kad su bile nešto niže.
- (165) S obzirom na nisku i stabilnu količinu uvoza te na nizak i relativno stabilan tržišni udjel svih ostalih trećih zemalja i razine njihovih cijena koje su pratile općenite razine cijena u Uniji, Komisija je u ovoj fazi zaključila da uvoz iz ostalih trećih zemalja nije pridonio šteti koju je pretrpjela industrija Unije.

2.2. Izvozni rezultati industrije Unije

- (166) Količina izvoza industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja razvijala se kako slijedi:

Tablica 12.

Izvozni rezultati proizvođača iz Unije

	2010.	2011.	2012.	Razdoblje ispitnog postupka
Količina izvoza (kg ECR-ova)	4 969 401	5 456 712	5 282 624	6 220 849
<i>Indeks</i>	100	110	106	125
Prosječna cijena (EUR/kg ECR-ova)	4,08	4,60	4,13	4,16
<i>Indeks</i>	100	113	101	102

Izvor: Eurostat.

- (167) Izvozna prodaja industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja povećala se za 25 %. Međutim, tržište Unije glavno je tržište za industriju Unije, a njezin je izvoz činio tek oko 3 % njegove proizvodnje 2010. i 2011. i oko 5 % u razdoblju ispitnog postupka. Cijene izvozne prodaje industrije Unije bile su oko 30 % više od njezinih prosječnih prodajnih cijena u Uniji, zbog čega je izvoznom prodajom ostvarena veća dobit nego prodajom na tržištu Unije.
- (168) Zbog toga je Komisija u ovoj fazi zaključila da izvozni rezultati proizvođača iz Unije nisu prekinuli uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.

2.3. Razvoj potrošnje

- (169) Potrošnja u Uniji ostala je stabilna od 2010. do 2011. i smanjila se za 12 % između 2011. i razdoblja ispitnog postupka, ukupno se smanjivši za 12 %. Međutim, u kontekstu smanjene potrošnje tržišni udjel subvencioniranog uvoza iz Turske uspio se povećati za osam postotnih bodova ili za 95 %, dok je industrija Unije izgubila osam

postotnih bodova tržišnog udjela. Stoga se gubitak količine prodaje i tržišnog udjela industrije Unije nije mogao objasniti samo na temelju općenitog smanjenja potrošnje. Dakle, stabilno povećanje subvencioniranog uvoza na tržištu koje se smanjuje po cijenama koje obaraju prodajne cijene industrije Unije na tržištu Unije bilo je nezavisan uzrok štete i imalo presudnu ulogu kako je zaključeno u uvodnoj izjavi 160.

- (170) Na temelju toga Komisija je u ovoj fazi zaključila da se samim smanjenjem potrošnje, iako je ono pridonijelo šteti koju je pretrpjela industrija Unije, ne može objasniti šteta koju je pretrpjela industrija Unije te da stoga smanjenje potrošnje nije moglo prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.

2.4. Tržišno natjecanje s drugim vrstama riba

- (171) Udruženje egejskih izvoznika tvrdilo je da je znatnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije prouzročilo tržišno natjecanje s drugim vrstama riba kao što su som, velika pastrva i losos.
- (172) U pogledu soma, njegov se uvoz smanjio za oko 24 % tijekom razmatranog razdoblja. To nije u skladu s povećanjem uvoza predmetnog proizvoda tijekom tog razdoblja.
- (173) U pogledu drugih vrsta riba napominje se da su, u skladu s dostupnim podacima, odnosno javno dostupnom studijom instituta Fødevareøkonomisk Sveučilišta u Kopenhagenu ⁽¹⁾, velika pastrva i losos zamjene koje se natječu na istom tržišnom segmentu. Suprotno tomu, pastrva koja podliježe trenutnom ispitnom postupku prodaje se na drukčijim tržišnim segmentima i ne postoji izravna povezanost između cijene velike pastrve ili lososa i cijene pastrve koja podliježe trenutnom ispitnom postupku.
- (174) Na tom temelju te je tvrdnje potrebno odbaciti.
- (175) Na temelju toga Komisija je u ovoj fazi zaključila da tržišno natjecanje s drugim vrstama riba nije pridonijelo šteti koju je pretrpjela industrija Unije.

2.5. Administrativno i regulatorno opterećenje, zemljopisna ograničenja

- (176) Udruženje egejskih izvoznika tvrdilo je i da su znatnu štetu koju je pretrpjela industrija Unije prouzročili administrativno i regulatorno opterećenje te ograničenja zbog kojih su se za potrebe akvakulture morala upotrebljavati određena zemljopisna područja.
- (177) Navodi o uzročnosti između navedenih administrativnih i regulatornih zahtjeva i štete nisu bili utemeljeni. Točnije, nije dokazano da bi se administrativni i regulatorni okvir uključujući zemljopisna ograničenja u pogledu područja dostupnih za potrebe akvakulture tijekom razmatranog razdoblja promijenili na način koji bi mogao uzrokovati štetu. Ti navedeni elementi zapravo jednostavno predstavljaju značajke općenitih gospodarskih i regulatornih uvjeta u sektoru akvakulture u Uniji i ne mogu objasniti pogoršanje stanja industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja. Tu je tvrdnju stoga potrebno odbaciti.
- (178) Zbog toga je Komisija u ovoj fazi zaključila da navodno administrativno i regulatorno opterećenje i zemljopisna ograničenja nisu prekinuli uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.

2.6. Pritisak na cijene koji su izvršili veliki trgovci na malo

- (179) Udruženje egejskih izvoznika i jedan od proizvođača izvoznika u uzorku tvrdili su da veliki trgovci na malo u Uniji imaju veliku pregovaračku snagu i da je sva šteta koju su pretrpjeli proizvođači iz Unije nastala zbog pritiska na cijene koji su vršili ti trgovci, a ne zbog uvoza iz Turske.

⁽¹⁾ Nielsen, M., Jensen, C. L., Nielsen, R., Petersen, C. S., & Ravensbeck, L. (2008.). Globale markedsmodeller for laksefisk, fiskemel og olie, herunder data for engroshandel. København: Museum Tusulanum. (Rapport/Fødevareøkonomisk Institut; Nr. 198). http://curis.ku.dk/ws/files/44694071/Rapport_198.pdf

- (180) Nijedan od velikih trgovaca na malo nije se javio i surađivao s trenutačnim ispitnim postupkom. U svakom slučaju, cijene uvoza iz Turske bile su subvencionirane i niže od cijena industrije Unije tijekom cijelog razmatranog razdoblja. Tijekom razdoblja ispitnog postupka marže obaranja cijena iznosile su između 5 % i 18 %. U takvu scenariju navodnim pritiskom na cijene koji su vršili veliki trgovci na malo nikako se ne bi moglo objasniti općenito pogoršanje gospodarskog i financijskog stanja, a posebno gubitak tržišnog udjela, već bi taj pritisak mogao samo neznatno pridonijeti pretrpljenoj šteti.
- (181) Zbog toga je Komisija u ovoj fazi zaključila da mogući pritisak na cijene koji su vršili veliki trgovci na malo nije mogao prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.

2.7. Prekomjerna ulaganja, financijski troškovi, fluktuacije deviznih tečajeva i izvanredni gubici povezani sa sudskim sporovima

- (182) Udruženje egejskih izvoznika tvrdilo je da je pogoršanje rezultata barem dijela proizvođača iz Unije posljedica prekomjernih ulaganja, a ne uvoza iz Turske. Ista je strana tvrdila i da je smanjenje profitabilnosti industrije Unije djelomično uzrokovano povećanjem financijskih troškova, fluktuacijama deviznog tečaja i troškovima nastalim zbog sudskih sporova.
- (183) Te tvrdnje o navodnim prekomjernim ulaganjima i trošku nastalom kao posljedica sudskih sporova nisu bile utemeljene. Nalazi ispitnog postupka jednako tako nisu potkrijepili tvrdnju da su ti čimbenici imali ikakav bitan utjecaj na profitabilnost proizvođača iz Unije u uzorku.
- (184) Tvrdnje u pogledu povećanja financijskih troškova i fluktuacija deviznog tečaja nisu bile ni na koji način specifične ni utemeljene. Nalazi ispitnog postupka jednako tako nisu potkrijepili tvrdnju da su ti čimbenici imali ikakav utjecaj na profitabilnost proizvođača iz Unije u uzorku.
- (185) Te je tvrdnje stoga potrebno odbaciti.
- (186) Na tom temelju Komisija je u ovoj fazi zaključila da navodna prekomjerna ulaganja, financijski troškovi, fluktuacije deviznih tečajeva i izvanredni gubici povezani sa sudskim sporovima nisu pridonijeli pretrpljenoj šteti i stoga nisu mogli prekinuti uzročno-posljedičnu vezu između subvencioniranog uvoza i štete koju je pretrpjela industrija Unije.

3. Zaključak o uzročnosti

- (187) Prethodnom analizom dokazano je da je došlo do znatnog povećanja količine i tržišnog udjela subvencioniranog uvoza iz predmetne zemlje. Povećanje tog uvoza po cijenama koje su obarale prodajne cijene industrije Unije dovelo je do pogoršanja stanja industrije Unije. Na temelju toga zaključeno je da je uvoz iz Turske imao presudnu ulogu u znatnoj šteti koju je pretrpjela industrija Unije.
- (188) Analizirani su i ostali čimbenici koji su mogli prouzročiti štetu industriji Unije. U tom je pogledu utvrđeno da uvoz iz ostalih trećih zemalja, izvozni rezultati industrije Unije, tržišno natjecanje s drugim vrstama riba, administrativno i regulatorno opterećenje, zemljopisna ograničenja, prekomjerna ulaganja, financijski troškovi, fluktuacije deviznih tečajeva i izvanredni gubici povezani sa sudskim sporovima nisu pridonijeli šteti koju je pretrpjela industrija Unije. Ostali čimbenici kao što su razvoj potrošnje u Uniji i pritisak na cijene koji su vršili veliki trgovci na malo mogli su pridonijeti pretrpljenoj šteti, ali nisu prekinuli uzročno-posljedičnu vezu utvrđenu između subvencioniranog uvoza i štete koju je industrija Unije pretrpjela tijekom razdoblja ispitnog postupka.
- (189) Na temelju navedenoga Komisija je u ovoj fazi zaključila da je znatnu štetu industriji Unije uzrokovao subvencionirani uvoz iz predmetne zemlje i da drugi čimbenici nisu prekinuli tu uzročno-posljedičnu vezu. Tu štetu čini smanjenje proizvodnje i proizvodnog kapaciteta, količine prodaje, tržišnog udjela i zaposlenosti te negativna dobit i povrat ulaganja tijekom razmatranog razdoblja.

F. INTERES UNIJE

- (190) U skladu s člankom 31. Osnovne uredbe, Komisija je ispitala može li jasno zaključiti da u ovom slučaju donošenje mjera nije u interesu Unije iako je utvrđeno štetno subvencioniranje. Utvrđivanje interesa Unije temeljilo se na procjeni svih različitih uključenih interesa, uključujući interes industrije Unije, uvoznika i korisnika.

1. Interes industrije Unije

- (191) Ispitnim je postupkom utvrđeno da je industrija Unije pretrpjela znatnu štetu uzrokovanu subvencioniranim uvozom iz Turske.
- (192) Uvođenjem mjera na tržištu ponovno bi se uspostavilo pošteno tržišno natjecanje. Negativno kretanje pokazatelja financijskih rezultata industrije Unije posljedica je poteškoća industrije u tržišnom natjecanju sa subvencioniranim uvozom iz predmetne zemlje. Uvođenjem kompenzacijskih pristojbi stoga bi se industriju Unije stavilo u položaj u kojem bi mogla povećati svoje cijene kako bi pokrila trošak proizvodnje i na taj način povećati svoj tržišni udjel, zaposlenost i proizvodnju te poboljšati pokazatelje svojih financijskih rezultata kao što su profitabilnost, novčani tok i povrat ulaganja.
- (193) Ne uvedu li se mjere, vjerojatno je da će se pritisak turskog uvoza na cijene nastaviti, što će imati daljnje negativne učinke na profitabilnost industrije Unije. To daljnje pogoršavanje rezultata na kraju bi prouzročilo dodatna smanjenja proizvodnje i zatvaranja proizvodnih pogona, što bi predstavljalo prijetnju zaposlenosti i ulaganjima u Uniji.
- (194) Na temelju toga Komisija je u ovoj fazi zaključila da je uvođenje kompenzacijskih mjera u interesu industrije Unije.

2. Interes nepovezanih uvoznika

- (195) U obavijesti o pokretanju postupka Komisija je pozvala uvoznike i udruženja njihovih predstavnika da joj se jave. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 12., tri su se društva javila odgovorom na obrazac za uzorkovanje nepovezanih uvoznika. Zatim su svim tim trima društvima poslani upitnici, ali samo je jedno društvo dostavilo odgovor. Iz odgovora je bilo očito da to društvo obično ne uvozi pastrvu, nego druge riblje proizvode, iako je tijekom razdoblja ispitnog postupka uvezlo vrlo male količine pastrve. Količina pastrve koju je uvezlo to društvo nije bila dostatna da bi se općenito smatrala reprezentativnom.
- (196) U kasnijoj fazi javio se još jedan uvoznik, ali nije odgovorio na upitnik. Taj je uvoznik tvrdio da bi se uvođenjem pristojbi na pastrvu iz Turske omele njegove uvozne aktivnosti, ali tu tvrdnju nije detaljno objasnio niti je dostavio bilo kakve podatke bitne za procjenu bilo kakva mogućeg utjecaja na njegovo poslovanje, kao što su podaci o profitabilnosti, uvozu i preprodajnim cijenama.
- (197) Iako nije moguće isključiti mogućnost da će uvođenje kompenzacijskih pristojbi utjecati na nepovezane uvoznike, namjena je tih pristojbi ponovna uspostava poštenih uvjeta natjecanja na tržištu Unije. Postoje i drugi izvori opskrbe te bi uvoznici u Uniji trebali moći početi dobavljati iz drugih izvora nakon uvođenja pristojbi. Općenito, u ispitnom postupku nisu otkriveni nikakvi znatni negativni učinci uvođenja pristojbi na nepovezane uvoznike/trgovce u Uniji.
- (198) U tom kontekstu i u nedostatku drugih podataka od nepovezanih uvoznika/trgovaca Komisija je u ovoj fazi zaključila da uvođenje mjera ne bi imalo nikakav općeniti bitan negativan utjecaj na nepovezane uvoznike/trgovce.

3. Interes korisnika, potrošača i dobavljača

- (199) U obavijesti o pokretanju postupka Komisija je pozvala korisnike i udruženja njihovih predstavnika te organizacije predstavnika potrošača da joj se jave. Osim toga Komisija je stupila u kontakt sa svim poznatim relevantnim stranama. Međutim, nijedna od tih strana nije se javila.
- (200) Nakon roka određenog u obavijesti o pokretanju postupka javile su se dvije strane koje su tvrdile da su dobavljači strojeva za turske proizvođače/obrađivače pastrve.
- (201) Jedna je strana tvrdila da bi uvođenje pristojbi dovelo do povećanja cijena za krajnje potrošače. Međutim, ta strana nije potkrijepila svoju tvrdnju dokazima. U ispitnom postupku nisu otkriveni nikakvi znatni negativni učinci uvođenja pristojbi na krajnje potrošače. Kako je prethodno navedeno, organizacije potrošača nisu surađivale i nisu dostavile nikakve podatke na temelju kojih bi se utjecaj mjera mogao detaljno procijeniti. U svakom slučaju, iako bi kompenzacijske pristojbe mogle imati utjecaj na cijene uvoza, to će se moguće povećanje cijena moći barem djelomično ublažiti duž distribucijskog lanca, zbog čega bilo kakvo povećanje cijena za krajnje potrošače ne bi nužno bilo značajno na razini potrošača.
- (202) Osim toga, kompenzacijske pristojbe namijenjene su ponovnoj uspostavi poštenih uvjeta tržišnog natjecanja na tržištu Unije, a ne ograničavanju uvoza po poštenim cijenama u Uniju.
- (203) S obzirom na prethodno navedeno i na izostanak suradnje organizacija korisnika i potrošača u ispitnom postupku, a posebno s obzirom na razinu mjera, Komisija je u ovoj fazi zaključila da uvođenje mjera ne bi imalo općeniti znatan negativan učinak na korisnike, potrošače ni dobavljače.

4. Zaključak o interesu Unije

- (204) Na temelju prethodno navedenoga Komisija je zaključila da ne postoje uvjerljivi razlozi na temelju kojih bi se zaključilo da u ovoj fazi ispitnog postupka uvođenje privremenih mjera na uvoz predmetnog proizvoda iz Turske nije u interesu Unije.

G. PRIVREMENE KOMPENZACIJSKE MJERE

- (205) Na temelju zaključaka koje je Komisija donijela u vezi sa subvencioniranjem, štetom, uzročnosti i interesom Unije potrebno je uvesti kompenzacijske mjere kako bi se spriječilo da subvencionirani uvoz i dalje uzrokuje štetu industriji Unije.

1. Razina uklanjanja štete (marža štete)

- (206) Kako bi se utvrdila razina mjera, Komisija mora prvo ustanoviti iznos pristojbi koji je potreban kako bi se otklonila šteta koju je pretrpjela industrija Unije.
- (207) Šteta bi bila otklonjena kad bi industrija Unije bila u mogućnosti pokriti svoje troškove proizvodnje i ostvariti dobit prije oporezivanja od prodaje istovjetnog proizvoda na tržištu Unije kakvu bi pod uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja razumno mogla ostvariti industrija te vrste u tom sektoru, tj. u izostanku subvencioniranog uvoza.
- (208) Uvoz iz Turske počeo se povećavati sa znatnim količinama uglavnom u 2008. tj. prije razmatranog razdoblja. Profitabilnost koju je industrija Unije ostvarila na početku razmatranog razdoblja 2010. stoga se nije smatrala reprezentativnom. Budući da prije 2008. pritisak uvoza iz Turske na tržištu Unije nije bio značajan, smatralo se da bi profitne marže ostvarene prije tog razdoblja mogle biti razumne. Na temelju pritužbe danska industrija pastrva 2006. i 2007. ostvarila je profitnu maržu koja je u prosjeku dosegla ili premašila razinu od 12 %. Posljedično, na temelju toga u ovoj se fazi smatralo da se profitna marža od 12 % prometa može smatrati odgovarajućom razinom koju industrija Unije može očekivati da će postići u izostanku štetnog subvencioniranja.

- (209) Udruženje egejskih izvoznika i jedan proizvođač izvoznik tvrdili su da bi ciljna dobit trebala biti manja od 12 % zato što je i. u prethodnim ispitnim postupcima (losos, velika kalifornijska pastrva) upotrijebljena niža ciljna dobit, ii. stvarna profitna marža koju je industrija Unije ostvarila na početku razmatranog razdoblja isto tako bila niža i iii. profitna marža od 12 % relevantna samo za dansku industriju pastrva, a ne za cijelu industriju Unije te stoga nije reprezentativna. Konačno, taj proizvođač izvoznik osim toga je tvrdio da bi se trebala upotrijebiti profitna marža od 3 % jer je to u skladu s prosječnom profitnom maržom cijele prehrambene industrije.
- (210) Kao prvo, u pogledu usporedbe s ispitnim postupcima koji su se odnosili na veliku pastrvu i losos potrebno je napomenuti da se u okviru svakog ispitnog postupka moraju donijeti zasebni zaključci. U ovom specifičnom slučaju u spisu trenutnog ispitnog postupka bili su dostupni podaci koji su upotrijebljeni jer je utvrđeno da su razumni.
- (211) Kao drugo, ciljna razina dobiti od prodaje istovjetnog proizvoda na tržištu Unije trebala bi biti razina koju industrija ove vrste u tom sektoru može razumno postići u uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja, odnosno u izostanku subvencioniranog uvoza. Budući da je tijekom razmatranog razdoblja te prije toga subvencionirani uvoz bio prisutan u znatnim količinama, nije bilo moguće prihvatiti da su ti uvjeti tržišnog natjecanja bili uobičajeni. Razina dobiti od 12 % ostvarena je u izostanku znatne količine turskog uvoza na tržištu Unije, zbog čega se u ovoj fazi ta razina smatra razumnom ciljnom dobiti u okolnostima ovog slučaja.
- (212) Kao treće, danska industrija pastrve smatrala se dostatno reprezentativnom za tržište Unije jer je Danska jedna od glavnih država proizvođača pastrve u Uniji. U nedostatku drugih dostupnih podataka u ovoj je fazi upotrijebljena za potrebe utvrđivanja ciljne razine dobiti.
- (213) Konačno, tvrdnja da prehrambena industrija općenito ostvaruje znatno nižu profitnu maržu nije bila utemeljena. Komisija je smatrala da se u svakom slučaju primjenom profitne marže koju je ostvarila danska industrija pastrve na bolji način uzimaju u obzir posebnosti te industrije, zbog čega je ta marža primjerenija. Prehrambena industrija sastoji se od brojnih potkategorija koje se odnose na različite segmente tržišta i koje podliježu različitim tržišnim uvjetima koji nisu nužno primjenjivi na industriju pastrve.
- (214) Zbog prethodno navedenih razloga Komisija je u ovoj fazi zaključila da je razumno upotrijebiti ciljnu profitnu maržu od 12 % prometa.
- (215) Na temelju toga Komisija je izračunala neštetnu cijenu istovjetnog proizvoda za industriju Unije oduzimanjem stvarne profitne marže ostvarene tijekom razdoblja ispitnog postupka od prodajnih cijena Unije i zamijenila tu ostvarenu maržu profitnom maržom od 12 %.
- (216) Zatim je utvrdila razinu uklanjanja štete na temelju usporedbe ponderirane prosječne uvozne cijene proizvođača izvoznika u uzorku iz Turske kako je utvrđena za izračun obaranja cijena, s ponderiranom prosječnom neštetnom cijenom istovjetnog proizvoda koji su tijekom razdoblja ispitnog postupka na tržištu Unije prodavali proizvođači iz Unije u uzorku. Sve razlike proizišle iz te usporedbe izražene su kao postotak ponderirane prosječne uvozne vrijednosti CIF.
- (217) Razina uklanjanja štete za „društva iz Priloga I.” i „sva ostala društva” određena je na isti način kao i marža subvencije za ta društva (vidjeti uvodne izjave 96. i 97.).

2. Privremene mjere

- (218) Potrebno je uvesti privremene kompenzacijske pristojbe na uvoz kalifornijske pastrve (*Oncorhynchus mykiss*) žive, pojedinačne mase 1,2 kg ili manje ili svježe, rashlađene, smrznute i/ili dimljene u obliku cijele ribe ili bez glave ili u obliku fileta, podrijetlom iz Turske, u skladu s pravilom niže pristojbe iz članka 12. stavka 1. Osnovne uredbe. Komisija je usporedila marže štete i subvencijske marže. Iznos tih pristojbi potrebno je postaviti na razinu najniže marže subvencije.

- (219) Na temelju prethodno navedenoga privremene stope kompenzacijske pristojbe, izražene na razini cijene CIF na granici Unije, neocarinjeno, iznose:

Društvo	Marža subvencije	Marža štete	Kompenzacijska pristojba
GMS	7,0 %	27 %	7,0 %
Kilic	9,7 %	41 %	9,7 %
Özpekler	7,1 %	26 %	7,1 %
Ternaeben	9,5 %	20 %	9,5 %
Ostala društva koja surađuju	8,2 %	26 %	8,2 %
Sva ostala društva:	9,7 %	41 %	9,7 %

- (220) Prethodno navedene kompenzacijske pristojbe utvrđuju se u obliku pristojbi *ad valorem*.
- (221) Pojedinačne stope kompenzacijske pristojbe određene u ovoj Uredbi utvrđene su na temelju nalaza ovog ispitnog postupka. One stoga odražavaju stanje utvrđeno tijekom tog ispitnog postupka u pogledu tih društava. Te stope pristojbi primjenjuju se isključivo na uvoz predmetnog proizvoda podrijetlom iz predmetne zemlje koji proizvode navedeni pravni subjekti.
- (222) Uvoz predmetnog proizvoda koji proizvodi bilo koje društvo koje nije posebno navedeno u izvršnom dijelu ove Uredbe, uključujući subjekte povezane s tim posebno navedenim subjektima, trebao bi podlijegati stopi pristojbe koja se primjenjuje na „sva ostala društva”. Ne bi trebao podlijegati nikakvoj drugoj pojedinačnoj stopi kompenzacijske pristojbe.
- (223) Društva mogu zahtijevati primjenu tih pojedinačnih stopa kompenzacijske pristojbe ako naknadno promijene naziv subjekta. Zahtjev se mora poslati Komisiji ⁽¹⁾. Zahtjev mora sadržavati sve bitne podatke kojima se dokazuje da ta promjena nema utjecaj na pravo društva na ostvarivanje koristi od stope pristojbe koja se na njega primjenjuje. Ako promjena naziva društva ne utječe na pravo društva na ostvarivanje koristi od stope pristojbe koja se na njega primjenjuje, obavijest o promjeni naziva objavit će se u *Službenom listu Europske unije*.
- (224) Kako bi se rizik od izbjegavanja mjera sveo na najmanji mogući zbog razlike među stopama pristojbi, potrebne su posebne mjere kako bi se osigurala primjena kompenzacijskih pristojbi. Društva koja imaju pojedinačne kompenzacijske pristojbe moraju carinskim tijelima država članica dostaviti valjani račun. Račun mora biti u skladu sa zahtjevima iz Priloga II. Uvoz uz koji se ne nalazi takav račun podliježe preostaloj kompenzacijskoj pristojbi koja se primjenjuje na „sva ostala društva”.
- (225) Kako bi se osigurala ispravna primjena kompenzacijskih mjera, preostalu pristojbu za sva ostala društva potrebno je primjenjivati ne samo na sve proizvođače izvoznike koji ne surađuju u ovom ispitnom postupku nego i na proizvođače koji nisu uvozili u Uniju tijekom razdoblja ispitnog postupka.

H. ZAVRŠNE ODREDBE

- (226) U interesu dobrog upravljanja Komisija će pozvati zainteresirane strane da dostave pismene primjedbe i/ili podnesu zahtjev za raspravu s Komisijom i/ili službenikom za rasprave Glavne uprave za trgovinu u određenom roku.

⁽¹⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, Rue de la Loi 170, 1040 Bruxelles/Brussel, Belgique/België.

(227) Nalazi koji se odnose na uvođenje privremenih pristojbi privremeni su i mogu se izmijeniti u konačnoj fazi ispitnog postupka,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Uvodi se privremena kompenzacijska pristojba na uvoz kalifornijske pastrve (*Oncorhynchus mykiss*):

- živa, pojedinačne mase 1,2 kg ili manje, ili
- svježa, rashlađena, smrznuta i/ili dimljena:
  - u obliku cijele ribe (s glavom, bez škrge ili s njima, bez utrobe ili s njom, pojedinačne mase 1,2 kg ili manje), ili
  - bez glave, bez škrge ili s njima, bez utrobe ili s njom, pojedinačne mase 1 kg ili manje, ili
  - u obliku fileta pojedinačne mase 400 g ili manje,

trenutačno razvrstane u oznake KN ex 0301 91 90, ex 0302 11 80, ex 0303 14 90, ex 0304 42 90, ex 0304 82 90 i ex 0305 43 00 (oznake TARIC 0301 91 90 11, 0302 11 80 11, 0303 14 90 11, 0304 42 90 10, 0304 82 90 10 i 0305 43 00 11) i podrijetlom iz Turske.

2. Stope privremene kompenzacijske pristojbe koje se primjenjuju na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjeno, za proizvod opisan u stavku 1. koji proizvode društva navedena u nastavku sljedeće su:

Društvo	Privremena kompenzacijska pristojba	Dodatna oznaka TARIC
— Akyol Su Ürn.Ürt.Taş.Kom.İth.İhr.Paz.San. ve Tic. Ltd. Şti — Asya Söğüt Su Ürünleri Üretim Dahili Paz.ve İhr. Ltd.Şti — GMS Su Ürünleri Üretim İth. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti — Gümüşdoga Su Ürünleri Üretim İhracat İthalat AŞ — Gümüş-Yel Su Ürünleri üretim İhracat ve İthalat Ltd. Şti — Hakan Komandit Şirketi — İskele Su Ürünleri Hayv.Gıda Tur.İnş.Paz.İhr.Ltd.Şti — Karaköy Su Ürünleri Üretim Paz.Tic.İhr. ve İth.Ltd.Şti — Özgü Su Ürün. Üret. Taş. Komis. İth. İhr. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti	7,0 %	B964
BAFA Su Ürünleri Yavru Üretim Merkezi Sanayi Ticaret AŞ	9,7 %	B965
Özpekler İnşaat Taahhüd Dayanımlı Tüketim Malları Su Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	7,1 %	B966
Ternaeben Gıda ve Su Ürünleri İthalat ve İhracat Sanayi Ticaret AŞ	9,5 %	B967
Društva iz Priloga I.	8,2 %	
Sva ostala društva	9,7 %	B999

3. Primjena pojedinačnih stopa pristojbi za društva iz stavka 2. uvjetuje se predočenjem carinskim tijelima država članica valjanog trgovačkog računa koji je u skladu sa zahtjevima iz Priloga II. Ne predoči li se takav račun, primjenjuje se pristojba koja se primjenjuje na „sva ostala društva”.

4. Ako nije drukčije navedeno, primjenjuju se relevantne odredbe na snazi povezane s carinskim pristojbama.

Članak 2.

1. Ne dovodeći u pitanje članak 30. Uredbe (EZ) br. 597/2009, zainteresirane strane mogu zatražiti objavu bitnih činjenica i razmatranja na temelju kojih je ova Uredba donesena te u pisanom obliku iznijeti svoja stajališta i zatražiti usmenu raspravu s Komisijom u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.
2. U skladu s člankom 31. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 597/2009, predmetne strane mogu dati primjedbe na primjenu ove Uredbe u roku od jednog mjeseca od datuma njezina stupanja na snagu.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 1. primjenjuje se u razdoblju od četiri mjeseca.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. listopada 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

PRILOG I.

Turski proizvođači izvoznici koji surađuju, a koji nisu u uzorku i nije im odobreno individualno ispitivanje:

Naziv	Dodatna oznaka TARIC
Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil San. A.Ş.	B968
Ada Su Ürünleri Turizm İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti.	B969
Ahmet Aydeniz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	B970
Alba Lojistik İhracat İthalat Ltd. Şti.	B971
Alba Su Ürünleri A.Ş.	B972
Alfam Su Ürünleri A.Ş.	B973
Alima Su Ürünleri ve Gıda San. Tic. A.Ş.	B974
Alka Su Ürünleri A.Ş.	B975
Azer Altın Su Ürünleri	B976
Bağcı Balık Gıda ve Enerji Üretimi San ve Tic. A.Ş.	B977
Çamlı Yem Besicilik Sanayii ve Ticaret A.Ş.	B978
Çirçir Su Ürünleri Ltd. Şti.	B979
İpaş Su Ürünleri A.Ş.	B980
Kemal Balıkçılık Ihr. Ltd. Şti.	B981
Liman Entegre Balıkçılık San ve Tic. Ltd. Şti.	B982
Miray Su Ürünleri	B983
Önder Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	B984
Penta Su Ürünleri Üretim ve Sanayi Tic. A.Ş.	B985
Tai Su Ürünleri Ltd. Şti.	B986
TSM Deniz Ürünleri San. Tic. A.Ş.	B987
Uğurlu Balık A.Ş.	B988
Yaşar Dış Tic. A.Ş.	B989

PRILOG II.

Na valjanom računu iz članka 1. stavka 4. mora se navesti sljedeće:

1. Ime i funkcija službene osobe subjekta koji izdaje trgovački račun.
2. Sljedeća izjava:

„Ja, niže potpisani, potvrđujem da je kalifornijsku pastrvu prodanu za izvoz u Europsku uniju koja je navedena na ovom računu proizveo (naziv trgovačkog društva i adresa) (dodatna oznaka TARIC) u Turskoj. Izjavljujem da su podatci u ovom računu potpuni i točni.”

3. Datum i potpis službene osobe subjekta koji izdaje račun.
-

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1196/2014**od 30. listopada 2014.****o provedbi Uredbe (EZ) br. 808/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o informacijskom društvu****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 808/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o statistici Zajednice o informacijskom društvu ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 808/2004 uspostavlja se zajednički okvir za sustavnu izradu statistike Zajednice o informacijskom društvu.
- (2) Potrebne su provedbene mjere kako bi se utvrdili podaci koji će se dostaviti za pripremu statistike u Modulu 1.: „Poduzeća i informacijsko društvo” i u Modulu 2.: „Pojedinci, kućanstva i informacijsko društvo” te odredili rokovi za njihov prijenos.
- (3) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za europski statistički sustav,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Podaci koji se prenose za izradu europske statistike o informacijskom društvu iz članka 3. stavka 2. i članka 4. Uredbe (EZ) br. 808/2004 u Modulu 1.: „Poduzeća i informacijsko društvo” i u Modulu 2.: „Pojedinci, kućanstva i informacijsko društvo” navedeni su u Prilozima I. i II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. listopada 2014.

*Za Komisiju**Predsjednik*

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ SL L 143, 30.4.2004., str. 49.

PRILOG I.

Modul 1.: Poduzeća i informacijsko društvo

1. TEME I NJIHOVE ZNAČAJKE

(a) Teme koje će biti obuhvaćene za referentnu 2015. godinu, odabrane s popisa u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 808/2004 su sljedeće:

- sustavi IKT-a i njihova primjena u poduzećima,
- osposobljenost za rad s IKT-om u jedinici poduzeća i potražnja za stručnim znanjem IKT-a,
- korištenje internetom i drugim elektroničkim mrežama u poduzećima,
- pristup i korištenje tehnologijama koje omogućuju spajanje na internet ili na druge mreže s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme (sveprisutna povezivost),
- e-poslovanje i organizacijski aspekti,
- sigurnost i povjerenje u primjeni IKT-a,
- e-trgovina,
- prepreke za upotrebu IKT-a, interneta i ostalih elektroničkih mreža te e-trgovine i e-poslovanja.

(b) Prikupljaju se sljedeće značajke poduzeća:

Sustavi IKT-a i njihova primjena u poduzećima

Značajke koje se prikupljaju za sva poduzeća:

- korištenje računalima.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima:

- (nije obvezno) zaposlene osobe ili postotak ukupnog broja zaposlenih osoba koje se koriste računalom u poslovne svrhe.

Osposobljenost za rad s IKT-om u jedinici poduzeća i potražnja za stručnim znanjem IKT-a

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima:

- zapošljavanje IKT stručnjaka,
- omogućivanje svake vrste obuke u svrhu razvoja vještina u području IKT-a za IKT stručnjake u prethodnoj kalendarskoj godini,
- omogućivanje svake vrste obuke u svrhu razvoja vještina u području IKT-a za ostale zaposlene osobe u prethodnoj kalendarskoj godini,
- zapošljavanje ili pokušaj zapošljavanja IKT stručnjaka u prethodnoj kalendarskoj godini,
- obavljanje sljedećih funkcija IKT-a u prethodnoj kalendarskoj godini („Obavljali su ih uglavnom naši zaposlenici uključujući one zaposlene u matičnom poduzeću ili povezanim poduzećima”; „Obavljalo ih je uglavnom vanjsko poduzeće”, „Nije primjenjivo”):
  - održavanje infrastrukture IKT-a (serveri, računala, pisači, mreže),
  - podrška za uredski softver,
  - razvoj softvera/sustava poslovnog upravljanja,

- podrška za softver/sustave poslovnog upravljanja,
- razvoj internetskih aplikacija,
- podrška za internetske aplikacije,
- sigurnost i zaštita podataka.

Značajka koja se prikuplja za poduzeća koja se koriste računalima i koja su zaposlila ili pokušala zaposliti IKT stručnjake u prethodnoj kalendarskoj godini:

- postojanje slobodnih radnih mjesta za IKT stručnjake koje je bilo teško popuniti u prethodnoj godini.

Korištenje internetom i drugim elektroničkim mrežama u poduzećima

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima:

- pristup internetu.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja imaju pristup internetu:

- zaposlene osobe ili postotak ukupnog broja zaposlenih osoba koje koriste računalo s pristupom internetu u poslovne svrhe,
- internetska veza: DSL ili neka druga fiksna širokopolasna veza,
- internetska veza: mobilna širokopolasna veza preko prijenosnog uređaja koji se koristi mobilnim telefonskim mrežama („3G” ili „4G”),
- (nije obvezno) internetska veza: mobilna širokopolasna veza preko prijenosnog računala koje se koristi mobilnim telefonskim mrežama („3G” ili „4G”),
- (nije obvezno) internetska veza: mobilna širokopolasna veza preko ostalih prijenosnih uređaja poput pametnih telefona koji se koriste mobilnim telefonskim mrežama („3G” ili „4G”),
- korištenje internetskim stranicama,
- zaposlene osobe ili postotak ukupnog broja zaposlenih osoba koje se koriste prijenosnim uređajem dobivenim od poduzeća koji omogućuje internetsku vezu preko mobilnih telefonskih mreža u poslovne svrhe,
- korištenje društvenim mrežama ne samo u svrhu objavljivanja plaćenih oglasa,
- korištenje blogovima i mikroblogovima poduzeća ne samo u svrhu objavljivanja plaćenih oglasa,
- korištenje internetskim stranicama za razmjenu multimedijalnih sadržaja ne samo u svrhu objavljivanja plaćenih oglasa,
- korištenje alatima wikija za razmjenu znanja ne samo u svrhu objavljivanja plaćenih oglasa,
- (nije obvezno) korištenje plaćenog oglašavanja na internetu.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja imaju DSL ili neku drugu fiksnu širokopolasnu internetsku vezu:

- ugovorom zajamčena najveća brzina preuzimanja pri najbržoj internetskoj vezi u Mbit/s; ([0;< 2], [2;< 10], [10;< 30], [30;< 100], [$\geq$ 100]).

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja imaju svoje internetske stranice:

- pružanje sljedeće mogućnosti: opis robe ili usluga, cjenici,
- pružanje sljedeće mogućnosti: elektroničko naručivanje ili rezervacija ili predbilježba,
- pružanje sljedeće mogućnosti: mogućnost da posjetitelji internetom sami prilagode ili osmisle robu ili usluge,
- pružanje sljedeće mogućnosti: praćenje ili stanje narudžbi,

- pružanje sljedeće mogućnosti: personalizirani sadržaj na internetskim stranicama za redovite/česte posjetitelje,
- pružanje sljedeće mogućnosti: poveznice ili upućivanje na profile poduzeća na društvenim medijima,
- (nije obvezno) pružanje sljedeće mogućnosti: izjava o privatnosti, pečat povjerljivosti ili potvrda o sigurnosti internetskih stranica,
- (nije obvezno) pružanje sljedeće mogućnosti: oglašivanje slobodnih radnih mjesta ili prijava na raspisane natječajne elektroničkim putem.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste društvenim medijima, osobito društvenim mrežama, blogovima ili mikroblogovima poduzeća, web-mjestima za razmjenu multimedijjskih sadržaja ili alatima wikija za razmjenu znanja, u druge svrhe od objavljivanja plaćenih oglasa:

- upotreba društvenih medija za razvoj imidža poduzeća ili oglašivanje proizvoda,
- upotreba društvenih medija za prikupljanje mišljenja, ocjena ili pitanja korisnika ili odgovaranje na njih,
- upotreba društvenih medija za uključivanje korisnika u razvoj ili inovacije roba ili usluga,
- upotreba društvenih medija za surađivanje s poslovnim partnerima ili drugim organizacijama,
- upotreba društvenih medija za zapošljavanje,
- upotreba društvenih medija za razmjenu gledišta, mišljenja ili znanja unutar poduzeća.

Pristup i korištenje tehnologijama kojima se omogućuje spajanje na internet ili na druge mreže s bilo kojim mjestu u bilo koje vrijeme (sveprisutna povezivost)

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja imaju pristup internetu:

- (nije obvezno) omogućivanje daljinskog pristupa sustavu elektroničke pošte, dokumentima ili aplikacijama poduzeća,
- (nije obvezno) korištenje usluga računalstva u oblaku, isključujući besplatne usluge.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja imaju pristup internetu i koja kupuju usluge računalstva u oblaku:

- (nije obvezno) korištenje elektroničke pošte kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) korištenje uredskog softvera kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) korištenje hostinga za baze podataka poduzeća kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) pohranjivanje datoteka kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) korištenje financijskih ili računovodstvenih programskih aplikacija kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) korištenje programa za upravljanje odnosima s klijentima (CRM) kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) korištenje računalne snage za rad softvera poduzeća kao usluga računalstva u oblaku,
- (nije obvezno) korištenje usluga računalstva u oblaku koje se dostavljaju putem zajedničkih poslužitelja pružatelja usluga,
- (nije obvezno) korištenje usluga računalstva u oblaku koje se dostavljaju putem poslužitelja pružatelja usluga namijenjenih isključivo poduzećima.

E-poslovanje i organizacijski aspekti

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima:

- korištenje programskim paketom za upravljanje resursima poduzeća (ERP) u svrhu razmjene informacija među različitim funkcionalnim područjima poduzeća,
- korištenje bilo kojom programskom aplikacijom za upravljanje informacijama o klijentima (programom za upravljanje odnosima s klijentima – CRM) kojom se omogućuje pridobivanje i pohranjivanje informacija o klijentima poduzeća te osigurava drugim službama u poduzeću pristup tim informacijama,
- korištenje bilo kojom programskom aplikacijom za upravljanje informacijama o klijentima (programom za upravljanje odnosima s klijentima – CRM) koja omogućuje analizu informacija o klijentima u marketinške svrhe,
- elektronička razmjena informacija o upravljanju lancem opskrbe (SCM) s dobavljačima ili klijentima u cilju usklađivanja raspoloživosti i isporuke proizvoda ili usluga krajnjem potrošaču bez ručnog unosa pojedinih informacija.
- (nije obvezno) slanje računa drugim poduzećima ili tijelima javne vlasti tijekom prethodne kalendarske godine,
- (nije obvezno) postotak svih računa poslanih u obliku e-računa standardne strukture pogodne za automatsku obradu drugim poduzećima ili tijelima javne vlasti tijekom prethodne kalendarske godine,
- (nije obvezno) postotak svih računa poslanih u elektroničkom obliku koji nije pogodan za automatsku obradu drugim poduzećima ili tijelima javne vlasti tijekom prethodne kalendarske godine,
- (nije obvezno) postotak svih računa poslanih u papirnatom obliku drugim poduzećima ili tijelima javne vlasti tijekom prethodne kalendarske godine,
- (nije obvezno) postotak svih računa primljenih u obliku e-računa standardne strukture pogodne za automatsku obradu tijekom prethodne kalendarske godine,
- (nije obvezno) postotak svih računa primljenih u papirnatom ili elektroničkom obliku koji nije pogodan za automatsku obradu tijekom prethodne kalendarske godine

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja elektronički razmjenjuju informacije o upravljanju lancem opskrbe:

- elektronička razmjena informacija o upravljanju lancem opskrbe s dobavljačima ili kupcima putem internet-skih stranica (internetske stranice poduzeća, internetske stranice poslovnih partnera ili internetski portali),
- elektronička razmjena informacija o upravljanju lancem opskrbe s dobavljačima ili kupcima putem elektroničke razmjene informacija pogodne za automatsku obradu.

Sigurnost i povjerenje u primjeni IKT-a

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima:

- postojanje formalno definirane sigurnosne politike u pogledu IKT-a.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima i imaju formalno definiranu sigurnosnu politiku u pogledu IKT-a:

- prevladani rizik u sigurnosnoj politici u pogledu IKT-a: uništavanje ili oštećenje podataka zbog napada ili neočekivanog incidenta,
- prevladani rizik u sigurnosnoj politici u pogledu IKT-a: otkrivanje povjerljivih podataka zbog nedopuštenog upada, mamljenja („pharming”) ili lažnog predstavljanja („phishing”) ili nenamjerno otkrivanje povjerljivih podataka,
- prevladani rizik u sigurnosnoj politici u pogledu IKT-a: nedostupnost usluga IKT-a zbog vanjskog napada (npr. napad uskraćivanjem usluge),
- vremensko razdoblje definiranja ili najnovija revizija sigurnosne politike u pogledu IKT-a („u posljednjih 12 mjeseci”, „prije više od 12 i do 24 mjeseci”, „prije više od 24 mjeseci”).

E-trgovina

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja se koriste računalima:

- primitak narudžbi za robu ili usluge putem internetskih stranica ili aplikacije u prethodnoj kalendarskoj godini,
- (nije obvezno) prepreke uslijed neprikladnosti roba ili usluga za internetsku prodaju koje ograničavaju ili sprečavaju njihovu prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije,
- (nije obvezno) prepreke uslijed problema povezanih s logistikom koje sprečavaju ili ograničavaju prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije,
- (nije obvezno) prepreke uslijed problema povezanih s plaćanjem koje sprečavaju ili ograničavaju prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije,
- (nije obvezno) prepreke uslijed problema u pogledu sigurnosti IKT-a ili zaštite podataka koje sprečavaju ili ograničavaju prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije,
- (nije obvezno) prepreke uslijed problema povezanih s pravnim okvirom koje sprečavaju ili ograničavaju prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije,
- (nije obvezno) prepreke uslijed problema povezanih s previsokim troškovima ulaganja u usporedbi s očekivanim koristima koje sprečavaju ili ograničavaju prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije,
- primitak narudžbi za robu ili usluge u obliku poruka EDI (prodaja EDI) u prethodnoj kalendarskoj godini,
- slanje narudžbi za robu ili usluge putem internetskih stranica, aplikacije ili u obliku poruka EDI u prethodnoj kalendarskoj godini.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja su narudžbe primila putem internetskih stranica ili aplikacije u prethodnoj kalendarskoj godini:

- vrijednost ili postotak u ukupnom prometu prodaje e-trgovine na temelju narudžbi poslanih putem internetskih stranica ili aplikacije u prethodnoj kalendarskoj godini,
- postotak prodaje e-trgovine (promet) krajnjim potrošačima (B2C) na temelju narudžbi poslanih putem internetskih stranica ili aplikacije u prethodnoj kalendarskoj godini,
- postotak prodaje e-trgovine (promet) drugim poduzećima (B2B) i prodaje e-trgovine tijelima javne vlasti (B2G) na temelju narudžbi koje su poslone putem internetskih stranica ili aplikacije u prethodnoj kalendarskoj godini,
- elektronička prodaja prema podrijetlu: matična država u prethodnoj kalendarskoj godini,
- elektronička prodaja prema podrijetlu: druge države EU-a u prethodnoj kalendarskoj godini,
- elektronička prodaja prema podrijetlu: ostatak svijeta u prethodnoj kalendarskoj godini,
- (nije obvezno) korištenje internetskih sustava plaćanja za prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije, tj. plaćanje je uključeno u postupak narudžbe,
- (nije obvezno) korištenje sustava plaćanja nepovezanih s internetom za prodaju putem internetskih stranica ili aplikacije, tj. plaćanje nije uključeno u postupak narudžbe.

Značajka koja se prikuplja za poduzeća koja su primila narudžbe za proizvode ili usluge u obliku poruka EDI:

- vrijednost ili postotak u ukupnom prometu prodaje e-trgovine na temelju narudžbi primljenih u obliku poruka EDI u prethodnoj kalendarskoj godini,
- elektronička prodaja prema podrijetlu: matična država u prethodnoj kalendarskoj godini,
- elektronička prodaja prema podrijetlu: druge države EU-a u prethodnoj kalendarskoj godini,
- elektronička prodaja prema podrijetlu: ostatak svijeta u prethodnoj kalendarskoj godini.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja su narudžbe poslala putem internetskih stranica, aplikacije ili u obliku poruka EDI:

- (nije obvezno) slanje narudžbi za robu ili usluge putem internetskih stranica ili aplikacije u prethodnoj kalendarskoj godini,
- (nije obvezno) slanje narudžbi za robu ili usluge u obliku poruka EDI u prethodnoj kalendarskoj godini,
- slanje narudžbi putem internetskih stranica, aplikacije ili u obliku poruka EDI za robu ili usluge u vrijednosti od najmanje 1 % ukupne vrijednosti kupovine u prethodnoj kalendarskoj godini.

Značajke koje se prikupljaju za poduzeća koja su narudžbe poslala putem internetskih stranica, aplikacije ili u obliku poruka EDI u vrijednosti od najmanje 1 % ukupne vrijednosti kupovine u prethodnoj kalendarskoj godini:

- (nije obvezno) elektronička prodaja prema podrijetlu: matična država u prethodnoj kalendarskoj godini,
- (nije obvezno) elektronička prodaja prema podrijetlu: druge države EU-a u prethodnoj kalendarskoj godini,
- (nije obvezno) elektronička prodaja prema podrijetlu: ostatak svijeta u prethodnoj kalendarskoj godini.

(c) Sljedeće osnovne značajke poduzeća prikupljaju se ili dobivaju iz drugih izvora:

Značajke koje se prikupljaju za sva poduzeća:

- glavna gospodarska djelatnost poduzeća u prethodnoj kalendarskoj godini,
- prosječan broj zaposlenih osoba u prethodnoj kalendarskoj godini.
- ukupan promet (vrijednost bez PDV-a) u prethodnoj kalendarskoj godini.

2. POKRIVENOST

Značajke utvrđene u naslovu 1. točkama (b) i (c) ovog Priloga prikupljaju se i pribavljaju za poduzeća razvrstana u sljedeće gospodarske djelatnosti, za poduzeća sljedećih veličina i sa sljedećim zemljopisnim opsegom.

(a) Gospodarska djelatnost: poduzeća razvrstana u sljedeće kategorije NACE Rev. 2.:

Kategorija NACE-a	Opis
Područje C	„Prerađivačka industrija”
Područje D, E	„Opskrba električnom energijom, plinom, parom i vodom, uklanjanje otpadnih voda i gospodarenje otpadom”
Područje F	„Građevinarstvo”
Područje G	„Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala”
Područje H	„Prijevoz i skladištenje”
Područje I	„Djelatnosti pružanja usluga smještaja i prehrane”
Područje J	„Informacije i komunikacije”
Područje L	„Poslovanje nekretninama”
Odjelci 69-74	„Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti”
Područje N	„Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti”
Skupina 95.1	„Popravak računala i komunikacijske opreme”

- (b) Veličina poduzeća: poduzeće s 10 ili više zaposlenih osoba. Podaci o poduzećima s manje od 10 zaposlenih osoba nisu obvezni.
- (c) Zemljopisni opseg: poduzeća koja se nalaze u bilo kojem dijelu države članice.

3. REFERENTNA RAZDOBLJA

Referentno razdoblje je godina 2014. za značajke koje se odnose na prethodnu kalendarsku godinu. Za ostale je značajke referentno razdoblje 2015. godina.

4. RAŠČLAMBA

Za područja i njihove značajke iz naslova 1. točke (b) ovog Priloga navode se sljedeće osnovne značajke.

- (a) Raščlamba gospodarskih djelatnosti: prema sljedećim agregatima NACE Rev. 2.:

Agregacija prema NACE-u Rev. 2. za mogući izračun nacionalnih agregata	
	10 – 18
	19 – 23
	24 – 25
	26 – 33
	35 – 39
	41 – 43
	45 – 47
	47
	49 – 53
	55
	58 – 63
	68
	69 – 74
	77 – 82
	26,1 – 26,4, 26,8, 46,5, 58,2, 61, 62, 63,1, 95,1
Agregacija prema NACE-u Rev. 2. za mogući izračun europskih agregata	
	10 – 12
	13 – 15
	16 – 18
	26
	27 – 28
	29 – 30
	31 – 33
	45
	46
	55 – 56
	58 – 60
	61
	62 – 63
	77 – 78 + 80 – 82
	79
	95,1

- (b) Raščlamba prema razredu veličina: podaci se raščlanjuju prema sljedećim razredima veličina po broju zaposlenih osoba:

Razred veličina
10 ili više zaposlenih osoba
od 10 do 49 zaposlenih osoba
od 50 do 249 zaposlenih osoba
250 ili više zaposlenih osoba

Na poduzeća s manje od 10 zaposlenih osoba, ako su obuhvaćena, primjenjuje se sljedeća raščlamba. (Osiguravanje značajki za razred veličine „Manje od 5 zaposlenih osoba” i „Od 5 do 9 zaposlenih osoba” nije obvezno.)

Razred veličina
Manje od 10 zaposlenih osoba
Manje od 5 zaposlenih osoba (nije obvezno)
Od 5 do 9 zaposlenih osoba (nije obvezno)

---

5. PERIODIČNOST

Podaci se šalju jednokratno za 2015. godinu.

6. ROKOVI

- (a) Agregirani podaci iz članka 6. Uredbe (EZ) br. 808/2004, koji su prema potrebi označeni kao povjerljivi ili nepouzdana, šalju se Eurostatu do 5. listopada 2015. Do tog datuma skup podataka mora biti finaliziran, potvrđen i prihvaćen.
- (b) Metapodaci iz članka 6. Uredbe (EZ) br. 808/2004 šalju se Eurostatu do 31. svibnja 2015.
- (c) Izvješće o kvaliteti iz članka 7. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 808/2004 šalje se Eurostatu do 5. studenoga 2015.
- (d) Podaci i metapodaci dostavljaju se Eurostatu koristeći usluge jedinstvene ulazne točke u skladu sa standardom razmjene koji je odredio Eurostat. Metapodaci i izvješće o kvaliteti šalju se u standardnoj strukturi metapodataka koju je odredio Eurostat.

PRILOG II.

Modul 2.: Pojedinci, kućanstva i informacijsko društvo

1. TEME I NJIHOVE ZNAČAJKE

(a) Teme koje će biti obuhvaćene za referentnu 2015. godinu, odabrane s popisa u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 808/2004 su sljedeće:

- pristup pojedinaca i/ili kućanstava sustavima IKT -a i njihova primjena,
- korištenje internetom i drugim elektroničkim mrežama za različite namjene od strane pojedinaca i/ili u kućanstvima,
- znanja i vještine IKT-a,
- prepreke za korištenje IKT-om i internetom
- korištenje IKT-om od strane pojedinaca za razmjenu informacija i usluga s vladama i javnim upravama (e-uprava),
- pristup i korištenje tehnologijama kojima se omogućuje spajanje na internet ili na druge mreže s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme (sveprisutna povezivost),
- sigurnost i povjerenje u primjeni IKT-a.

(b) Prikupljaju se sljedeće značajke:

Pristup pojedinaca i/ili kućanstava sustavima IKT -a i njihova primjena

Značajke koje se prikupljaju za sva domaćinstva:

- pristup računalu kod kuće,
- pristup internetu kod kuće (putem bilo kojeg uređaja).

Značajke koje se prikupljaju za kućanstva koja imaju pristup internetu:

- vrsta širokopolasne veze za pristup internetu kod kuće: fiksna širokopolasna veza, npr. DSL, ADSL, VDSL, kablenska, kablenska od optičkih vlakana, satelitska, javna WiFi veza,
- vrsta širokopolasne veze za pristup internetu kod kuće: mobilna širokopolasna veza (putem mobilne telefonske mreže, barem 3G, npr. UMTS preko (SIM) kartice ili USB memorijskog ključa, mobilni telefon ili pametni telefon kao modem),
- (nije obvezno) vrsta pristupa internetu kod kuće: povezivanje na internet putem standardne telefonske linije ili ISDN-a,
- (nije obvezno) vrsta veze za pristup internetu kod kuće: mobilna uskopolasna veza (putem mobilne telefonske mreže ispod 3G, npr. 2G+/GPRS preko (SIM) kartice ili USB memorijskog ključa, mobilni telefon ili pametni telefon kao modem).

Značajka koja se prikuplja za sve pojedince:

- posljednje korištenje računalom kod kuće, na poslu ili na bilo kojem drugom mjestu (u posljednja tri mjeseca; između tri mjeseca i godinu dana; prije više od godinu dana; osoba nikada nije koristila računalom).

Značajka koja se prikuplja za pojedince koji su se koristili računalom u posljednja tri mjeseca:

- prosječna učestalost korištenja računalom (svaki dan ili gotovo svaki dan; najmanje jedanput tjedno (ali ne svaki dan); manje od jedanput tjedno).

Korištenje internetom u različite svrhe od strane pojedinaca i/ili u kućanstvima

Značajka koja se prikuplja za sve pojedince:

- posljednje korištenje internetom (u posljednja tri mjeseca; između tri mjeseca i godinu dana; prije više od godinu dana; osoba nikada nije koristila internet).

Značajka koja se prikuplja za sve pojedince koji su se već koristili internetom:

- posljednja aktivnost povezana s internetskom trgovinom za osobne potrebe (u posljednja tri mjeseca; između tri mjeseca i godinu dana; prije više od godinu dana; osoba nikada nije ni kupovala niti naručivala putem interneta).

Značajke koje se prikupljaju za sve pojedince koji su se koristili internetom u posljednja tri mjeseca:

- prosječna učestalost korištenja internetom u posljednja tri mjeseca (svaki dan ili gotovo svaki dan; najmanje jedanput tjedno (ali ne svaki dan); manje od jedanput tjedno),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za slanje, primanje elektroničke pošte,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za telefoniranje putem interneta, videozive (pomoću web-kamere) putem interneta (koristeći aplikacije, npr. Skype, Facetime),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za sudjelovanje u društvenim mrežama (stvaranje korisničkog profila, pisanje poruka ili drugih priloga),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za učitavanje sadržaja za razmjenu koji sami oblikujemo (tekst, fotografije, videozapisi, glazba, softver itd.) na bilo koje internetske stranice,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za čitanje internetskih vijesti, novina ili časopisa,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za traženje informacija povezanih sa zdravljem (npr. o ozljedama, bolestima, prehrani, zdravijem životu),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za traženje informacija povezanih s obrazovanjem, usavršavanjem ili tečajevima,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za pretraživanje digitalnih enciklopedija radi informiranja o bilo kojoj temi,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za pronalaženje informacija o robi ili uslugama,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za preuzimanje softvera (osim softvera za računalne igre),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za objavu mišljenja o građanskim i političkim pitanjima na mrežnim stranicama (npr. internetski dnevници, društvene mreže),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe u svrhu sudjelovanja u internetskom savjetovanju ili glasanja o građanskim i političkim pitanjima (npr. prostorno planiranje, potpisivanje peticije),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za traženje posla ili slanje prijave za posao,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca u svrhu sudjelovanja u stručnim mrežama (stvaranje korisničkog profila, pisanje poruka ili drugih priloga za npr. LinkedIn, Xing),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za korištenje uslugama povezanim s putovanjem i smještajem,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za prodaju robe ili usluga, npr. putem elektroničkih dražbi,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za elektroničko bankarstvo,

- korištenje internetskim prostorom za pohranu u posljednja tri mjeseca za osobne potrebe, za spremanje dokumenata, slika, glazbe, videosadržaja ili drugih datoteka (npr. Google Drive, Dropbox, Windows OneDrive (prijašnji Skydrive), iCloud, Amazon Cloud Drive),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za provođenje obrazovnih aktivnosti u edukacijske, stručne ili privatne svrhe, vođenje internetskog tečaja,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za provođenje obrazovnih aktivnosti u edukacijske, stručne ili privatne svrhe: upotreba internetskog materijala za pojedine dijelove tečaja (npr. audiovizualni materijali, softver za internetsko učenje, elektronički udžbenici),
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za provođenje obrazovnih aktivnosti u edukacijske, stručne ili privatne svrhe: komuniciranje s učiteljima ili učenicima korištenjem edukacijskih internetskih stranica/portala,
- korištenje internetom u posljednja tri mjeseca za provođenje obrazovnih aktivnosti u edukacijske, stručne ili privatne svrhe: ostalo.

Značajke koje se prikupljaju za sve pojedince koji su se koristili internetom u posljednja tri mjeseca u privatne svrhe radi sudjelovanja u društvenim mrežama:

- prosječna učestalost korištenja internetom u posljednja tri mjeseca radi sudjelovanja u društvenim mrežama (svaki dan ili gotovo svaki dan; najmanje jedanput tjedno (ali ne svaki dan); manje od jedanput tjedno).

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji su se u posljednjih 12 mjeseci koristili internetom za aktivnosti povezane s internetskom trgovinom za osobne potrebe:

- korištenje internetom za naručivanje hrane ili živežnih namirnica u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje predmeta za kućanstvo u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje lijekova u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje odjeće ili sportske opreme u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje računalnog hardvera u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje elektroničke opreme (uključujući kamere) u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje telekomunikacijskih usluga (npr. TV, širokopojasni priključak, priključak na fiksnu ili mobilnu mrežu, uplata novca za unaprijed plaćene telefonske kartice) u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za kupnju dionica, polica osiguranja i drugih financijskih usluga u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje smještaja tijekom odmora (hoteli itd.) u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje ostalih putnih usluga (prijevodne karte, najam automobila itd.) u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje ulaznica za događanja u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje filmova ili glazbe u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje knjiga, časopisa ili novina (uključujući elektroničke knjige) u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje elektroničkog nastavnog materijala u posljednjih 12 mjeseci,
- korištenje internetom za naručivanje softvera za videoigre, drugog računalnog softvera i nadogradnje softvera u posljednjih 12 mjeseci,

- korištenje internetom za naručivanje ostale robe ili usluga u posljednjih 12 mjeseci,
- roba ili usluge kupljene ili naručene u posljednjih 12 mjeseci od nacionalnih dobavljača,
- roba ili usluge kupljene ili naručene u posljednjih 12 mjeseci od dobavljača iz drugih država EU-a,
- roba ili usluge kupljene ili naručene u posljednjih 12 mjeseci od dobavljača iz ostatka svijeta,
- roba ili usluge kupljene ili naručene u posljednjih 12 mjeseci: država podrijetla prodavatelja nije poznata,
- broj narudžbi ili roba i usluga kupljenih putem interneta u posljednja tri mjeseca (broj narudžbi/kupovina ili u kategorijama: 1 – 2 narudžbe/kupovine; 3 – 5 narudžbi/kupovina; 6 – 10 narudžbi/kupovina, više od 10 narudžbi/kupovina),
- ukupna vrijednost robe ili usluga (s izuzetkom dionica ili drugih financijskih usluga) kupljenih putem interneta u posljednja tri mjeseca (iznos izražen u EUR ili u kategorijama: manje od 50 EUR, od 50 do 99 EUR, od 100 EUR do 499 EUR, od 500 EUR do 999 EUR, 1 000 EUR i više; nepoznato),
- problemi u internetskoj trgovini: prekid rada internetske stranice tijekom naručivanja ili plaćanja,
- problemi u internetskoj trgovini: poteškoće u pronalaženju podataka o jamstvima i drugim zakonskim pravima,
- problemi u internetskoj trgovini: brzina dostave sporija od navedene,
- problemi u internetskoj trgovini: konačni troškovi viši od navedenih (npr. veći troškovi dostave, neočekivana naplata transakcije),
- problemi u internetskoj trgovini: dostava pogrešne ili oštećene robe,
- problemi u internetskoj trgovini: poteškoće s prevarom (npr. robe/usluge nisu primljene, zlouporaba podataka o kreditnoj kartici),
- problemi u internetskoj trgovini: pritužbe i poteškoće pri povratu ili nezadovoljavajući odgovor nakon pritužbe,
- problemi u internetskoj trgovini: strani prodavatelj ne trguje u državi kupca,
- poteškoće pri kupnji na internetu: ostalo,
- poteškoće pri kupnji na internetu: ne postoje.

Znanja i vještine IKT-a

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji su se koristili internetom u posljednjih 12 mjeseci:

- vještine potrebne za prijenos datoteka između računala i drugih računala,
- vještine instaliranja softvera ili aplikacija,
- vještine mijenjanja postavki bilo kojeg softvera, uključujući operativni sustav ili programe zaštite,
- računalne vještine kopiranja ili premještanja datoteka ili mapa,
- vještine korištenja softvera za obradu teksta,

- vještine izrade prezentacija ili dokumenata u kojima su integrirani tekst, slike, tablice ili grafički prikazi,
- vještine korištenja softvera za izradu tablica sa stupcima i redovima,
- vještine uređivanja fotografija, video ili audiosadržaja,
- vještine pisanja kodova u programskom jeziku.

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji su se koristili softverom za izradu tablica sa stupcima i redovima u posljednjih 12 mjeseci:

- vještine korištenja naprednih funkcija tablica sa stupcima i redovima za organiziranje i analizu podataka, kao što su razvrstavanje, filtriranje, upotreba formula, izrada grafičkih prikaza.

Prepreke za korištenje IKT-om i internetom

Značajke koje se prikupljaju za kućanstva koja nemaju pristup internetu kod kuće:

- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: imaju pristup internetu negdje drugdje,
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: ne treba im internet (nije koristan, nije zanimljiv itd.),
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: previsoki troškovi opreme,
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: previsoki troškovi pristupa (telefon, pretplata na DSL itd.),
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: nedostatak vještina,
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: problemi povezani s privatnošću i sigurnošću,
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: širokopolasni internet nije dostupan u našem području,
- razlog zbog kojeg nemaju pristup internetu kod kuće: ostalo.

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji su se koristili internetom, ali ne i za aktivnosti kupnje u posljednjih 12 mjeseci:

- prepreke za internetsku trgovinu: preferira se klasična kupnja, preferira se vidjeti proizvod uživo, vjernost trgovinama, navika,
- prepreke za internetsku trgovinu: nedostatak vještina ili znanja (npr. nisu znali kako se koristiti stranicama ili je korištenje bilo presloženo),
- prepreke za internetsku trgovinu: dostava roba naručene putem interneta predstavlja poteškoće (npr. predugo traje ili je logistički teško izvediva),
- prepreke za internetsku trgovinu: sigurnost plaćanja ili pitanja privatnosti (npr. korištenje kreditnom karticom ili davanje osobnih podataka na internetu),
- prepreke za internetsku trgovinu: sumnja s obzirom na primanje ili povrat robe, pritužbe ili povrat novaca,
- prepreke za internetsku trgovinu: ne posjedovanje nikakve platne kartice za kupovinu na internetu,
- (nije obvezno) prepreke za internetsku trgovinu: strani prodavatelj ne trguje u državi kupca,
- prepreke za internetsku trgovinu: ostalo

Korištenje IKT-om od strane pojedinaca za razmjenu informacija i usluga s vladama i javnim upravama (e-uprava)

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji su se koristili internetom u posljednjih 12 mjeseci:

- korištenje internetom u posljednjih 12 mjeseci za osobne potrebe, za pribavljanje informacija s internetskih stranica tijela javne vlasti ili javnih službi,
- korištenje internetom u posljednjih 12 mjeseci za osobne potrebe, za preuzimanje službenih obrazaca s internetskih stranica tijela javne vlasti ili javnih službi,
- korištenje internetom u posljednjih 12 mjeseci za osobne potrebe, za slanje ispunjenih obrazaca tijelima javne vlasti ili javnim službama.

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji u posljednjih 12 mjeseci nisu za osobne potrebe dostavili ispunjene obrasce tijelima javne vlasti putem internetskih stranica:

- razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem internetskih stranica: dostavljanje službenih obrazaca nije bilo potrebno.

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji u posljednjih 12 mjeseci nisu za osobne potrebe dostavili ispunjene obrasce tijelima javne vlasti putem internetskih stranica i koji kao razlog nisu naveli da nije bilo potrebno slati službene obrasce:

- razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem interneta: takva internetska usluga nije bila dostupna,
- razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem interneta: nedostatak vještina ili znanja (npr. nisu znali kako koristiti stranice ili je korištenje bilo presloženo),
- razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem interneta: zabrinutost u pogledu zaštite i sigurnosti osobnih podataka,
- (nije obvezno) razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem interneta: nepostojanje elektroničkog potpisa ili elektroničke osobne iskaznice/elektroničkog certifikata ili problemi s njim (potreban za ovjeru/korištenje usluge),
- razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem interneta: druga je osoba to za njih učinila (npr. konzultant, porezni savjetnik, član rodbine ili obitelji),
- razlog zbog kojeg tijelima javne vlasti nisu dostavili ispunjene obrasce putem interneta: ostalo.

Sigurnost i povjerenje u primjeni IKT-a

Značajke koje se prikupljaju za pojedince koji su se koristili internetom u posljednjih 12 mjeseci:

- problemi pri korištenju interneta za osobne potrebe u posljednjih 12 mjeseci: virus ili druga zaraza računala (npr. crv, trojanski konj) kojima je prouzročen gubitak informacija ili vremena,
- problemi pri korištenju interneta za osobne potrebe u posljednjih 12 mjeseci: zlouporaba osobnih podataka koji su dostavljeni putem interneta ili druge povrede privatnosti (npr. zlouporaba slika, videosadržaja, osobnih podataka na društvenim stranicama),
- problemi pri korištenju interneta za osobne potrebe u posljednjih 12 mjeseci: financijski gubici kao posljedica primanja lažnih poruka („phishing”) ili preusmjerenja na lažne mrežne stranice na kojima se traže osobni podaci („pharming”),

- problemi pri korištenju internetom za osobne potrebe u posljednjih 12 mjeseci: financijski gubici kao posljedica neovlaštenog korištenja (kreditnih ili debitnih) kartica za plaćanje,
- problemi pri korištenju internetom za osobne potrebe u posljednjih 12 mjeseci: djeca imaju pristup neprikladnim mrežnim stranicama.
- sigurnosni problemi zbog kojih je ograničeno ili spriječeno naručivanje ili kupnja robe ili usluga za osobnu uporabu putem interneta u posljednjih 12 mjeseci,
- sigurnosni problemi zbog kojih je ograničeno ili spriječeno obavljanje bankarskih aktivnosti kao što je upravljanje računom za osobne potrebe putem interneta u posljednjih 12 mjeseci,
- sigurnosni problemi zbog kojih je ograničeno ili spriječeno davanje osobnih podataka mrežnim zajednicama u svrhu društvenog i stručnog umrežavanja u posljednjih 12 mjeseci,
- sigurnosni problemi zbog kojih je ograničena ili spriječena komunikaciju s javnim službama ili upravama za osobne potrebe putem interneta u posljednjih 12 mjeseci,
- sigurnosni problemi zbog kojih je ograničeno ili spriječeno preuzimanje softvera, glazbe, videozapisa, igrica ili drugih podatkovnih datoteka za osobne potrebe putem interneta u posljednjih 12 mjeseci,
- sigurnosni problemi zbog kojih je ograničena ili spriječena uporaba interneta putem mobilnog uređaja (npr. prijenosnog računala) putem bežične mreže sa svih drugih mjesta osim od kuće u posljednjih 12 mjeseci,
- stvaranje rezervnih datoteka (dokumenti, slike itd.) s računala na bilo kojem vanjskom uređaju za pohranjivanje (npr. CD-i, DVD-i, vanjski tvrdi disk, USB uređaj za pohranjivanje), ili na internetskom prostoru za pohranu (da (automatski ili ručno), ne),
- svijest o tome da se kolačiće može koristiti za praćenje aktivnosti korisnika na internetu, za izradu profila svakog korisnika i oglasa prilagođenih korisnicima,
- koji su ikada promijenili postavke internetskog preglednika radi sprečavanja ili ograničavanja količine kolačića na računalu.

Pristup i korištenje tehnologijama kojima se omogućuje spajanje na internet ili na druge mreže s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme (sveprisutna povezivost)

Značajke koje se prikupljaju za sve pojedince koji su se koristili internetom u posljednja tri mjeseca:

- korištenje mobilnim telefonom (ili pametnim telefonom) za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla,
- korištenje mobilnim telefonom (ili pametnim telefonom) za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla putem mobilne telefonske mreže,
- korištenje mobilnim telefonom (ili pametnim telefonom) za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla putem bežične mreže (npr. WiFi),
- korištenje prijenosnim računalom (npr. laptop, tablet) za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla,
- korištenje prijenosnim računalom (npr. laptop, tablet) za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla putem mobilne telefonske mreže, pomoću USB ključa, (SIM) kartice, mobilnog telefona ili pametnog telefona kao modema,
- korištenje prijenosnim računalom (npr. laptop, tablet) za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla putem bežične mreže (npr. WiFi),
- korištenje ostalim uređajima za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla,
- nisu korišteni mobilni uređaji za pristup internetu na drugim mjestima osim od kuće ili s posla.

2. POKRIVENOST

- (a) Statističke jedinice za značajke iz naslova 1. točke (b) ovog Priloga koje se odnose na kućanstva, kućanstva su s najmanje jednim članom u dobnoj skupini od 16 do 74 godina.
- (b) Statističke jedinice za značajke iz naslova 1. točke (b) ovog Priloga koje se odnose na pojedince, pojedinci su u dobnoj skupini između 16 i 74 godina.
- (c) Zemljopisni opseg odnosi se na kućanstva i/ili pojedince koji žive na bilo kojem dijelu državnog područja države članice.

3. REFERENTNO RAZDOBLJE

Glavno referentno razdoblje za statističke podatke koji se prikupljaju prvo je tromjesečje 2015.

4. DRUŠTVENO-GOSPODARSKE ZNAČAJKE

- (a) Za teme i njihove značajke iz naslova 1. točke (b) ovog Priloga koje se odnose na kućanstva prikupljaju se sljedeće temeljne značajke:
  - regija stalnog boravišta (prikuplja se prema klasifikaciji regija NUTS1),
  - (nije obvezno) regija stalnog boravišta prema klasifikaciji NUTS2,
  - zemljopisni položaj: žive u manje razvijenim regijama; žive u tranzicijskim regijama; žive u razvijenijim regijama,
  - stupanj urbanizacije: žive u gusto naseljenim područjima; žive u srednje naseljenim područjima; žive u rijetko naseljenim područjima,
  - vrsta kućanstva: broj članova kućanstva; (nije obvezno) broj osoba od 16 do 24 godine; (nije obvezno) broj studenata od 16 do 24 godine; (nije obvezno) broj osoba od 25 do 64 godine; (nije obvezno) broj osoba od 65 ili više godina (prikupljati odvojeno: broj djece mlađe od 16 godina, (nije obvezno) broj djece od 14 do 15 godina, (nije obvezno) broj djece od 5 do 13 godina, (nije obvezno) broj djece od 4 godine i mlađe),
  - (nije obvezno) mjesečni neto dohodak kućanstva (prikuplja se kao vrijednost ili razred veličina sukladan dohodovnim kvartilima),
  - (nije obvezno) ukupni mjesečni neto dohodak kućanstva prema kvintilima.
- (b) Za teme i njihove značajke iz naslova 1. točke (b) ovog Priloga koje se odnose na pojedince prikupljaju se sljedeće temeljne značajke:
  - spol: muški; ženski,
  - država rođenja: rođeni u tuzemstvu; rođeni u inozemstvu: rođeni u drugoj državi članici EU-a; rođeni u inozemstvu: rođeni u državi koja nije država članica EU-a,
  - država državljanstva: državljanin; nije državljanin: državljanin druge države članice EU-a; nije državljanin: državljanin države koja nije država članica EU,
  - dob prema navršenim godinama; (nije obvezno) ispod 16 godina i/ili iznad 74 godine,

- stupanj obrazovanja (najviši stečeni stupanj obrazovanja) prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED 2011.): niže srednjoškolsko obrazovanje (ISCED 0, 1 ili 2); više srednjoškolsko obrazovanje i obrazovanje nakon srednjoškolskog koje nije ni više niti visoko obrazovanje (ISCED 3 ili 4); više i visoko obrazovanje (ISCED 5, 6, 7 ili 8); nezavršena osnovna škola (ISCED 0); osnovnoškolsko obrazovanje (ISCED 1); niže srednjoškolsko obrazovanje (ISCED 2); više srednjoškolsko obrazovanje (ISCED 3); obrazovanje nakon srednjoškolskog koje nije ni više niti visoko (ISCED 4); kraće više i visoko obrazovanje (ISCED 5); dodiplomski studij ili jednakovrijedni stupanj obrazovanja (ISCED 6); magisterij ili jednakovrijedni stupanj obrazovanja (ISCED 7); doktorat ili jednakovrijedni stupanj obrazovanja (ISCED 8),
- radni status: zaposlenik ili samozaposlen, uključujući članove obitelji koji pomažu u poslu (nije obvezno: zaposlenik s punim radnim vremenom ili samozaposlen, zaposlenik s nepunim radnim vremenom ili samozaposlen, zaposlenik, zaposlenik na neodređeno ili za stalno; zaposlenik na određeno ili s ugovorom o radu na određeno vrijeme; samozaposlen uključujući članove obitelji koji pomažu u poslu),
- (nije obvezno) gospodarski sektor zapošljavanja:

Područja NACE Rev. 2	Opis
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
B, C, D i E	Prerađivačka industrija, rudarstvo i iskapanje kamena, druge djelatnosti
F	Građevinarstvo
G, H i I	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informiranje i komunikacija
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
L	Poslovanje nekretninama
M i N	Poslovne usluge
O, P i Q	Javna uprava, obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R, S, T i U	Ostale usluge

- radni status: nezaposlen; studenti koji nisu na tržištu rada; ostali koji nisu na tržištu rada (nije obvezno za druge koji nisu na tržištu rada: u mirovini ili u prijevremenoj mirovini ili osobe koje su prestale obavljati samostalnu djelatnost; trajni invalidi; osobe koje služe obavezni vojni rok ili civilnu službu; osobe koje obavljaju kućanske poslove; druge neaktivne osobe),
- zanimanje prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji zanimanja (ISCO-08): radnici koji obavljaju fizičke poslove; radnici koji ne obavljaju fizičke poslove; radnici u sektoru IKT-a, radnici koji nisu zaposleni u sektoru IKT-a; (nije obvezno) sva zanimanja prema ISCO-08 na dvoznamenkastoj razini,

5. PERIODIČNOST

Podaci se šalju jednokratno za 2015. godinu.

6. ROKOVI ZA PRIJENOS PODATAKA

- (a) Pojedinačni podaci iz članka 6. i Priloga II.(6) Uredbi (EZ) br. 808/2004, koji ne dopuštaju izravnu identifikaciju odnosnih statističkih jedinica, šalju se Eurostatu do 5. listopada 2015. Do tog datuma skup podataka mora biti finaliziran, potvrđen i prihvaćen.
  - (b) Metapodaci iz članka 6. Uredbe (EZ) br. 808/2004 šalju se Eurostatu do 31. svibnja 2015.
  - (c) Izvješće o kvaliteti iz članka 7. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 808/2004 šalje se Eurostatu do 5. studenoga 2015.
  - (d) Podaci i metapodaci dostavljaju se Eurostatu koristeći usluge jedinstvene ulazne točke u skladu sa standardom razmjene koji je odredio Eurostat. Metapodaci i izvješće o kvaliteti šalju se u standardnoj strukturi metapodataka koju je odredio Eurostat.
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1197/2014**od 5. studenoga 2014.****o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerade vina voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. studenoga 2014.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka treće zemlje (1)	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	AL	57,9
	MA	75,8
	MK	50,7
	ZZ	61,5
0707 00 05	AL	84,5
	JO	193,6
	TR	136,8
	ZZ	138,3
0709 93 10	MA	61,4
	TR	125,2
	ZZ	93,3
0805 20 10	MA	130,2
	TR	61,9
	ZZ	96,1
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	TR	66,4
	ZZ	66,4
0805 50 10	MA	52,7
	TR	90,4
	ZZ	71,6
0806 10 10	BR	309,4
	LB	284,9
	PE	379,1
	TR	139,3
	US	400,6
	ZA	133,6
	ZZ	274,5
	ZZ	274,5
0808 10 80	BA	34,8
	BR	52,7
	CA	88,6
	CL	88,2
	CN	68,5
	NZ	142,6
	US	233,5
	ZA	143,5
	ZZ	106,6
	ZZ	106,6

(EUR/100 kg)

Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0808 30 90	CN	118,3
	ZA	57,4
	ZZ	87,9

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EU) br. 1106/2012 od 27. studenoga 2012. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature država i područja (SL L 328, 28.11.2012., str. 7.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR